

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Економічний факультет

Кафедра обліку та оподаткування

ЗБІРНИК ТЕЗ

**74-ї НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«Концептуальні засади збалансованого розвитку аграрного сектору
економіки України в умовах глобальних викликів»**

**Секція
«ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ І КОНТРОЛЬ В АКТИВІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ»**

19 листопада 2020 року

Київ – 2020

«Концептуальні засади збалансованого розвитку аграрного сектору економіки України в умовах глобальних викликів»: тези доповідей 74-ї студентської науково-практичної конференції (м. Київ, 19 листопада 2020 року) - 102 с.

Збірник підготовлено за загальною редакцією завідувача кафедри обліку та оподаткування, д.е.н., професора Калюги Є.В.

Рекомендовано до друку кафедрою обліку та оподаткування НУБіП України
(протокол № 5 від 19 листопада 2020 р.)

Збірник містить матеріали 74-ї науково-практичної студентської конференції «Концептуальні засади збалансованого розвитку аграрного сектору економіки України в умовах глобальних викликів»: Секція «Облік, оподаткування і контроль в активізації діяльності суб'єктів господарювання» з актуальних проблем і основних напрямків розвитку бухгалтерського обліку, контролю, аналізу, аудиту та оподаткування в сучасних умовах господарювання.

Відповідальність за достовірність та якість
поданого матеріалу несуть учасники конференції
та їх наукові керівники

ЗМІСТ

Секція 1. Оподаткування діяльності суб'єктів господарювання: проблеми та напрями удосконалення

<i>Наконечна М. В., Колеснікова О.М.</i> Податок на доходи фізичних осіб в Україні: дискусійні питання прогресивної ставки	6
<i>Тарасюк І., Дерев'янка С.І.</i> Separate obligations under ifrs 15: essence and taxation of vat	9

Секція 2. Розвиток системи облікового забезпечення управління діяльністю економічних суб'єктів

<i>Безверха Д.І., Литвиненко В.С.</i> Облік, аналіз та контроль розрахунків з оплати праці в сільськогосподарських підприємствах	12
<i>Желєзнякова С.В., Калюга Є.В.</i> Недоліки і переваги методів оцінки вибуття запасів	14
<i>Калюжна О.С., Данілочкіна О.В.</i> Облікова політика підприємства та її роль у формуванні фінансовий результатів	17
<i>Козін Д.В., Боярова О.А.</i> Організаційно-методичні основи складання фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва	20
<i>Лебедєва О.М., Олійник С.О.</i> Облікове забезпечення управління власним капіталом підприємства	23
<i>Лисак К.І., Колеснікова О.М.</i> Сутність та еволюція теорії нематеріальних активів на сучасному етапі розвитку економіки	26
<i>Луговик Т.О., Литвиненко В.С.</i> Облік витрат підприємства та шляхи його вдосконалення	29

<i>Мельник А.О., Гуцаленко Л.В.</i> Визнання та оцінка дебіторської заборгованості у бухгалтерському обліку за П(С)БО та МСФЗ	32
<i>Мокієнко Д.О., Гуцаленко Л.В.</i> Зарубіжний досвід формування виплат працівників	35
<i>Онищук А.О., Гуренко Т.О.</i> Особливості обліку операційної нерухомості за міжнародними та національними стандартами бухгалтерського обліку	38
<i>Пономаренко П.А., Боярова О.А.</i> Удосконалення обліку грошових коштів	41
<i>Руденко А.О., Олійник С.І.</i> Облік фінансових інвестицій за національними та міжнародними стандартами: відмінності, недоліки, шляхи гармонізації	44
<i>Сахно В.О., Данілочкіна О.В.</i> Облік витрат від фінансової діяльності	47
<i>Турик І.В., Ганяйло О.М.</i> Шляхи удосконалення методики складання балансу як однієї з форм фінансової звітності	49
<i>Якубчик О.О., Слесар Т.М.</i> Організація обліку, аналізу та внутрішнього контролю залученого капіталу і цільового фінансування	53
<i>Яцюк Я.Ю., Калюга Є.В.</i> Облік та контроль капітальних інвестицій суб'єктів господарювання	56

Секція 3. Аналіз в інформаційній системі управління діяльністю суб'єктів господарювання

<i>Шум О.А., Мельянкова Л.В.</i> Особливості проведення аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками	60
--	----

Секція 4. Інформаційні технології в розвитку обліку, оподаткування, контролю і аналізу

<i>Пушенко А.В., Калюга Є.В.</i> Переваги автоматизованого обліку розрахунків на підприємстві	64
---	----

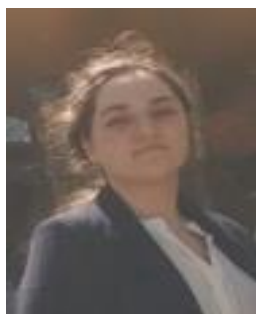
Секція 5. Організаційно-методичне забезпечення контролю діяльності економічних суб'єктів: національні особливості та міжнародна практика.

Байда В.Ю., Ганяйло О.М. Напрями удосконалення організації внутрішнього контролю витрат виробництва на підприємствах	68
Белаш О.В., Кузик Н.П. Внутрішній контроль імпорتنих операцій	71
Боднар В.І., Шевчук К.В. Внутрішній контроль фінансових результатів діяльності підприємства	74
Козачишина Д.В., Кузик Н.П. Організація внутрішнього контролю основних засобів в умовах модернізації	78
Кривобокова А.А., Мельянкова Л.В. Методичні прийоми аналізу та внутрішнього контролю довгострокових зобов'язань	81
Палагута Н.С., Гуренко Т.О. Регламентація та контроль якісних характеристик екопродукції	83
Панічева Т.І., Шевчук К.В. Внутрішній контроль використання основних засобів	87
Панченко К.М., Дерев'янка С.І. Фінансові результати як об'єкт внутрішнього контролю	90
Черненко А.О., Слесар Т.М. Системи обліку і внутрішнього контролю та їх вплив на формування амортизаційної політики підприємства	94
Федоренко А.М., Гуренко Т.О. Внутрішній контроль виробничих запасів	97
Шевчук А.П., Калюга Є.В. Вдосконалення організації внутрішнього контролю витрат на підприємстві	100

Секція 1. Оподаткування діяльності суб'єктів господарювання: проблеми та напрями удосконалення

УДК 657.28:330.534.4

**ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ:
ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ ПРОГРЕСИВНОЇ СТАВКИ**

Наконечна М.В., студентка 2 курсу,
групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Колеснікова О.М., к.е.н., доцент
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Податок на доходи фізичних осіб (далі ПДФО) належить до прямих податків і виступає важливим джерелом надходжень зведеного бюджету України. Незважаючи на те, що ПДФО визначено загальнодержавним податком в умовах активізації процесів децентралізації він став бюджетоутворюючим податком місцевих бюджетів, що забезпечило зміцнення фінансового становища громад.

Питання щодо нарахування, сплати податків, обліку та звітності в оподаткуванні підприємств не втрачають своєї актуальності у зв'язку з постійними змінами чинного законодавства, зокрема і щодо обліку податку на доходи фізичних осіб. В сучасній літературі питанням удосконалення оподаткування доходів фізичних осіб присвячуються праці вітчизняних науковців, зокрема: Помулева В. М. ; Мартиненко В. П. [1]; праці Пархоменко-Цироцяниц С. В, Швабій К. І; Десятнюк О. М. ; Юрчишена Л. В.

На думку науковців, основним критерієм успішного функціонування податкових систем країн Європи на противагу Україні є такі принципи, як

прозорість та простота податкової системи, адміністрування . Особливістю оподаткування доходів фізичних осіб, є те що найважливішим аспектом у провідних державах є додержання принципу соціальної справедливості. Цей принцип часто реалізується на основі існування прогресивної шкали оподаткування доходів. Така система передбачає зростання ставки податку у відповідності до зростанню отриманого доходу. Також така система дозволяє більш раціонально розподілити податкове навантаження , отримуючи більший дохід податкове навантаження збільшується .Відповідно підвищення податкового навантаження для багатих і зменшення - для малозабезпечених верств населення повинні стати одними з цілей реформування системи. Зниження верхньої межі в оподаткуванні доходів громадян сприятиме зростанню власних особистих заощаджень громадян, і тим самим дає змогу інвестувати вільні від оподаткування гроші. Варто відзначити, що одночасно збільшилося споживання товарів та продукції, як результат почала розвиватися економіка та поступово знизилася ціни.

Зараз розроблено декілька законопроектів щодо зміни податкових ставок з ПДФО. Дев'ятнадцятого лютого 2019 року було зареєстровано Проект Закону про внесення змін до статті 167 Податкового кодексу України (щодо запровадження справедливої прогресивної шкали податку на доходи фізичних осіб) (2758 від 16.01.2020). Відповідно до цього законопроекту, ставка оподаткування ПДФО буде залежати від розміру доходів. Визначений відсоток буде застосовано до усїєї суми доходу отриманого за місяць .Так, пропонується встановити такі ставки:

- до 10 мінімальних місячних заробітних плат - 18%
- 10 -20 мінімальних місячних заробітних плат - 36%
- більше 20 мінімальних місячних заробітних плат - 54%

На час написання законопроект знаходиться на розгляді в комітетах. Отримавши погодження в Комітеті з питань інтеграції України з Європейським

Союзом .Така система зможе швидко реагувати на зміни в матеріальному стані населення оскільки має не абсолютне значення , а відносне до мінімальної місячної заробітної плати . Водночас, даний законопроект не шкодить поширеним схемам ухилення від оподаткування.

Проте також існує інший варіант зміни оподаткування ПДФО. Шостого лютого 2020 року у Раді зареєстровано альтернативний законопроект №2758-1 "Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо запровадження справедливого прогресивного оподаткування доходів фізичних осіб). Там запропоновані такі ставки :

- не більше 1-го розміру мінімальної заробітної плати-10 %;
- від 1-го розміру мінімальної заробітної плати до не більше 5-ти розмірів мінімальної заробітної плат -податок з 1-го розміру мінімальної заробітної плати плюс 15% від суми перевищення бази оподаткування над 1-им розміром мінімальної заробітної плати;
- від 5-ти розмірів мінімальної заробітної плати податок з 5-ти розмірів мінімальної заробітної плати плюс 20% від суми перевищення бази оподаткування над 5-ма розмірами мінімальної заробітної плати

Таким чином, податкове навантаження дещо зменшиться для всіх категорій працівників. На нашу думку така зміна буде сприяти збільшенню доходів населення після оподаткування та створить дієві економічні стимули для певної детінізації економіки України в частині зменшення обсягів приховування фактично виплаченої зарплати. Найбільший позитивний ефект в такому випадку відразу відчують низькооплачувані категорії працівників, що отримують мінімальний розмір заробітної плати.

Тож, податок на доходи фізичних осіб та механізм його справляння в Україні потребує усунення недоліків та підсилення ролі соціальної функції в суспільстві Беручи до уваги запропонований твердження щодо прогресивного

оподаткування доходів фізичних осіб в Україні і враховуючи існуючу політико-культурну та соціально-економічну ситуацію в державі, вважаємо, що даний підхід має місце для подальшого впровадження. Запропоновано відмовитися від оподаткування доходів платників податків за єдиною ставкою та ввести прогресивне оподаткування за декількома рівнями. З точки зору державного бюджету, запровадження прогресивної шкали оподаткування з ПДФО збільшить податкові надходження. Тобто, зросте сума надходжень до бюджету від прямих податків, що є позитивним чинником, оскільки в економічно розвинених країнах основою наповнення бюджету є саме прямі податки. Так, у держави буде більше коштів для забезпечення добробуту населення у вигляді видатків, наприклад, на медицину та освіту.

УДК 657.446:336.226.322

SEPARATE OBLIGATIONS UNDER IFRS 15: ESSENCE AND TAXATION OF VAT

Iryna Tarasiuk, master of the 2nd year of study, group №1
specialty "Accounting and Taxation"

Svitlana Derevianko, PhD in Economics, Associate Professor
*National university of life and environmental sciences of
Ukraine, Kyiv*

Every company is faced with the question of recognizing income from the sale of goods (works, services). Companies that prepare financial statements in accordance with International Standards should be guided by International Financial Reporting Standard (IFRS) 15 “Income from Contracts with Customers”. It replaced the previous IAS 18 Revenue and IAS 11 Construction Contracts. It must be applied

before the annual reporting periods beginning on or after January 1, 2018. Although almost 2 years have passed, some questions about the application of the standard still remain.

The unit of account for the purposes of IFRS 15 is the obligation to perform. Each separate product or service under the contract must be recognized as a separate performance obligation. That is, income should be recognized separately for each separate good / service. IFRS 15 defines two criteria that we must follow in order to determine whether the promised product or service is separate to the customer. Moreover, these criteria must be met simultaneously.

The first criterion is the ability of the product / service to be separated. IFRS 15 states that a customer may benefit from a good or service if it can be used, consumed, sold for more than its value as a secondary raw material, or sold in any other way that generates economic benefits.

For some goods / services, the customer can only benefit from the product or service itself and for others only if they are combined with other readily available resources.

The second – the product / service is separated in the context of this agreement. That is, whether there is a significant integration between these obligations (whether they can be purchased separately, at different times), or significantly change, modify other goods / services promised under the contract.

IFRS 15 “Revenue from Contracts with Customers” requires the identification of separate obligations to perform under the contract. The question is whether the company should charge VAT separately for each of the liabilities.

For example, under the terms of delivery of CPT Incoterms 2020, ownership of the goods passes at the time of transfer of the goods by the supplier to the carrier. In this case, the supplier must pay the costs associated with delivery to the destination of the goods.

That is, the sale of these conditions, the supplier may be two obligations to fulfill – a supply and delivery of goods to the destination. Revenue from the performance of the first obligation is recognized when the goods are transferred to the carrier. Income from the second obligation at the time of delivery of the goods to the buyer. In this case, the question arises whether the company should separately charge VAT on the supply of goods and the delivery of goods to the buyer.

At present, the tax authorities have not provided any clarification on the tax consequences of the use of the IFRS 15.

As a rule, the object of VAT is the contractual value of the supply of goods or services. If the contract provides for the supply of products, specifies the contract value of this operation, and does not specify the delivery of goods as a separate service, we believe that the company should charge VAT on the supply of goods based on the contract value and primary documents. Separation of services as a separate liability is carried out solely for the purpose of revenue recognition in accordance with IFRS 15. As the tax authorities have not yet expressed their opinion on this issue, this topic needs further consideration and discussion.

**Секція 2. Розвиток системи облікового забезпечення управління
діяльністю економічних суб'єктів**

УДК 657

**ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ В
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ**

Безверха Д.І., студентка М2 курсу,
спеціальності «Облік і оподаткування»

Литвиненко В.С., к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування

*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Важливою частиною управління діяльністю будь-якого сільськогосподарського підприємства є облік, аналіз та контроль розрахунків з заробітної плати з працівниками. Облік таких виплат допомагають здійснювати контроль за ефективністю залучення трудових ресурсів у виробничий процес і використовується як найбільш дієвий важіль управління економікою підприємства.

Вибрана тема дослідження є актуальною, оскільки організація обліку, контролю та аналізу виплат працівникам значною мірою впливає на ефективність роботи, збереження трудового колективу та підвищення продуктивності праці працівників підприємства.

Розвиток соціально-трудових відносин багато в чому залежить від рівня виплат працівникам. Для поліпшення цих відносин, політика грошових доходів населення повинна будуватись на реальній вартості праці, щоб позбавитися існуючих, на сьогодні, диспропорцій на споживчому ринку, і в мотиваціях до

праці. Виплати працівникам були, є і ще довгий час будуть залишатися важливим елементом економічного господарювання. Розмір виплат залежить від таких показників, як ефективність виробництва, конкурентоспроможність товару, продуктивність праці, і визначає загальний рівень життя працівників.

У своїх працях досліджували питання розвитку обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з оплати праці та їх контроль такі вчені як В.Ф. Андрієнко, А.В. Базилюк, Д.П. Богиня, Ф.Ф. Бутинець, А.С. Гальчинський, Л.В. Гуцаленко, З.В. Задорожний, О.Ф. Златопольський, Г.П. Журавель та багато інших.

Контроль за використанням коштів на виплату заробітної плати на кожному підприємстві має велике значення, в процесі якого потрібно здійснювати систематичний контроль за використанням фонду заробітної плати, виявляти можливості економії коштів за рахунок зростання продуктивності праці та зниження трудомісткості продукції.

Контроль за оплатою праці є досить трудомістким процесом, який потрібно проводити досить ретельно та уважно, адже витрати на оплату праці є досить значними. Важливе значення має чітка організація обліково-аналітичної роботи розрахунків з оплати праці на підприємстві, оскільки вона є найбільш відповідальною та трудомісткою. Крім того, на деяких підприємствах наявні неофіційні позаоблікові нарахування й виплати працівникам без сплати встановлених законодавством податків та платежів.

Список використаних джерел

1. Про оплату праці: Закон України від 13.03.2020 р. № 108/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95>.
2. Саух І. В. Методика перевірки операцій з оплати праці та пов'язаних з нею розрахунків. URL : eztuir.ztu.edu.ua/524/1/428.pdf.
3. Сопко В. В. Організація бухгалтерського обліку, економічного

контролю та аналізу: підручник. 2013. 412с. URL: <https://www.studmed.ru/sopkov-zavgorodny-v-organizacya-buhgalterskogo-oblku-ekonomchnogo-kontrolyu>.

4. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 26 "Виплати працівникам": Наказ від 28.10.2003 р. № 601. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>

УДК 657.372

НЕДОЛІКИ І ПЕРЕВАГИ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ВИБУТТЯ ЗАПАСІВ

Железнякова С.В, студент 2 курсу, 1 групи,
спец. «Облік і оподаткування» Калюга Є.В, д. е. н.,
професор;

*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Управління підприємством вимагає повної та різнобічної інформації про здійснювані господарські процеси, їх зміст та обсяг, стан та використання матеріально-технічних ресурсів, зобов'язання та фінансові результати діяльності. Від дієвості та оперативності бухгалтерського обліку залежить фінансовий стан господарюючих суб'єктів, що займаються підприємництвом, а також своєчасність отримання достовірної та повної інформації для прийняття управлінських рішень.

Актуальність теми полягає в тому, що розвиток ринкових відносин, впровадження різноманітних форм власності, реформування економічних відносин в Україні, висувають дедалі нові й нові вимоги до бухгалтерського

обліку, як до основного засобу контролю за веденням господарської діяльності підприємства. В свою чергу – для одного підприємства запаси це основа стабільності і рентабельності, для іншого лише певна частина в його активах. Якщо ж основною діяльністю підприємства є реалізація запасів, то пошук вигідних каналів збуту продукції і звичайно ж отримання прибутку є одним з пріоритетів підприємства. Ось чому облік вибуття запасів на підприємстві є важливою складовою, яка допомагає знизити витрати і собівартість продукції підприємства. Дослідження наукових публікацій показали, що проблемам обліку та контролю за списанням та надходженням виробничих запасів та проведення аналізу ефективності їх використання на підприємстві приділяли та приділяють значну увагу такі науковці та фахівці в галузі економіки як: Калюга Є. В., Петрова В.І., Савицька Г.В., Савчук В.К., Сук Л. К., Стражев В.І. та інші видатні вітчизняні та зарубіжні автори.

В Україні, як і в більшості інших країн світу, виробничі запаси оцінюють за фактичними витратами на їх придбання на момент отримання або використання їх під час виробництва. Щодо зарубіжної практики, то до собівартості запасів не включають витрати, які не будуть відшкодовані покупцями. Розглядаючи наявність великої частки виробничих запасів, то виробничі запаси можуть забезпечити постійність, безперервність ритмічність діяльності підприємства, гарантують його економічну безпеку, а з іншого – виробничі запаси на рівні великих промислових підприємств потребують великих капіталовкладень. Відповідно до П(с)БО № 9 «Запаси» при відпуску та списання запасів рекомендовані такі методи:

- ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів;
- середньозваженої собівартості;
- собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО);
- нормативних затрат;
- ціни продажу

В свою чергу підприємство в своїй обліковій політиці обирає один з вище наведених методів, який в подальшому буде впливати на формування фінансового результату, собівартість матеріальних витрат, відображення вартості запасів у балансі, ліквідність, а також на фінансову стійкість. Недоцільно обраний метод може призвести до завищення або зниження собівартості, а це в свою чергу до завищеного або заниженого прибутку.

Розглянемо коротку характеристику кожного з методів - метод ціни продажу – використовується на торгівельних підприємствах, що мають великий асортимент товарів з приблизно однаковою націнкою, основою даного методу є застосування середнього відсотку торгівельної націнки. Основною перевагою даного методу це здійснення оперативного обліку витрат шляхом обліку відхилень від норми, можливість швидко розробити калькуляцію витрат. Недоліком даного методу можна назвати, те що для підприємства, яке не займається торгівлею цей метод використовувати недоцільно, а для торгівельних підприємств потрібно постійно здійснювати моніторинг цін. Метод ідентифікованої собівартості – суть полягає у веденні обліку за кожним окремим видом запасів. Перевага – метод є дуже точним, щодо відображення руху запасів на підприємстві. Недоліком виступає саме трудомісткість даного методу, якщо підприємство має великий різновид запасів, які ще й дуже різняться в ціні, то використання цього методу буде трудомістким і недоцільним. Метод середньозваженої собівартості полягає у визначенні середньої ціни запасів, які надходять та вибувають на підприємстві. Метод є дуже поширеним, а його головною перевагою виступає – рівномірне відображення собівартості реалізованих запасів, не вимагає детального обліку руху по кожній одиниці виробничих запасів, які наявні на підприємстві. Недолік – метод не є гнучким, щодо зміни ціни на ринку, тому не відображає реальну ціну, а показує середню ціну, що призводить до серйозних відхилень. Метод собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО) – є дуже

поширеним, суть його полягає у тому, що запаси, які першими надходять на підприємство, першими і списуються на виробничі потреби. Переваги – метод досить прозорий і чіткий за своєю суттю у використанні, а тому запобігає різним способам маніпулювання прибутком. Недоліки даного методу - відбувається завищення прибутку, підприємство сплачує зайві кошти з податку на прибуток, тоді як витрати в свою чергу занижуються, що суттєво впливає на собівартість продукцію.

Отже, розглянувши вище перелічені методи оцінки вибуття запасів на підприємстві – можна дійти висновку, що кожен метод має як і свої недоліки, так і свої переваги. Для того, щоб раціонально обрати, який з методів вибуття підприємство буде прописувати у своїй обліковій політиці, слід проаналізувати, в якій галузі підприємство буде працювати, яку частину у його виробничій структурі займають запаси і обрати оптимальний метод, який буде відображати найбільш точний стан надходження і вибуття запасів на підприємстві.

УДК 657: 336: 658.1

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ

Калюжна О.С., студентка М2 курсу, 1 групи,
спеціальності «Облік і оподаткування»

Данілочкіна О.В., к.е.н., доцент
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Облікова політика — своєрідний бухгалтерський статут підприємства, положення якого слід неухильно дотримуватися.

В Україні термін «облікова політика» закріплений Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», згідно з яким облікова політика — це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності.

Важливим є розгляд впливу усього комплексу елементів облікової політики на функціонування економічного суб'єкта й визначення результатів цього впливу.

Питання формування та реалізації облікової політики знайшли відображення в працях багатьох вчених: українських – Ф.Ф. Бутинця, Г.Г.Кірейцева, М.Т. Білухи, В.Г. Лінника, М.С. Пушкара, М.В. Кужельного, В.В.Сопка, В.Г. Швеця, а також зарубіжних – Р.А. Алборова, Б. Нідлза, А.С. Бакаєва, П.С. Безруких, М.І. Кутера, С.О. Ніколаєвої, С.Л. Коротаєва, В.Ф. Палія, Е.С. Хендріксена, Л.П. Хабарової, Л.З. Шнейдмана.

Облікова політика спрямовується на забезпечення точності та правдивості показника прибутку, хоча його величина буде залежати від альтернативних оцінок активів і пасивів. Одним з найсуттєвіших елементів облікової політики підприємства, які впливають на визначення фінансових результатів є моменти визнання доходів і витрат, амортизаційна політика, підходи до оцінки виробничих запасів.

Вибір облікової політики впливає на визначення фінансового результату підприємства. Цей факт стимулює проведення досліджень щодо встановлення меж цього впливу і використання такої можливості керівниками підприємств.

Застосування нелінійних способів нарахування амортизації активів, що підлягають капіталізації по різному впливає на рівень оподаткування, крім того, дозволяє адміністрації в деякому аспекті впливати на дивідендну політику. Оскільки порядок виплати дивідендів буде поданий на розгляд власників, після зміни величини витрат звітного періоду шляхом вибору способу амортизації,

списання вартості матеріально-виробничих запасів, витрат майбутніх періодів тощо. Амортизація передбачає в собі величину нерозподіленого прибутку звітного періоду, яка виступає об'єктом задоволення майнових інтересів власників підприємства і є максимально можливою величиною дивідендів.

Величина витрат звітного періоду та вартість активів знаходяться в оберненій залежності від способу підрахунку собівартості – повної чи скороченої. У випадку наявності незавершеного виробництва, вибір першого варіанту збільшує вартість активів, показники поточної ліквідності, концентрації капіталу, стійкості економічного зростання, рентабельність. Вибір другого – викликає збільшення податку на прибуток і показників обігу, перерозподіляє фінансові результати між звітним і майбутніми періодами.

Перерозподіл фінансового результату в межах звітного періоду, також сприяє використанню механізмів резервування. У деяких випадках допускається перенесення резервів на наступний фінансовий рік. Наприклад, коли закінчення ремонтних робіт за об'єктами зі строком їх здійснення більше одного року відбувається в наступному за звітним періодом.

Серед перерахованих факторів впливу облікової політики особливий інтерес завжди становлять її податкові наслідки як найбільш піддатлива вартісній оцінці величина, яка несе очевидний економічний ефект у вигляді податкової економії.

Теоретично вплив облікової політики на оподаткування не припустимий. Держава не зацікавлена в створенні механізмів, які дозволяють за допомогою вибору моделі відображення фактів господарського життя в обліку впливати на рівень платежів до бюджету, які здійснюють платники податків (якщо податкове законодавство не передбачає альтернатив).

Однак через те, що сучасний бухгалтерський облік формує як чітко визначальні, так і оціночні показники, які в певній мірі використовуються для розрахунку податків, у підприємства виникає можливість шляхом вибору

методів оцінки та групування впливати на розмір податкових платежів (облікова політика існує в межах мінімальних альтернатив, які допускає податкове законодавство).

Використовуючи облікову політику власники та адміністрація забезпечують максимальну ефективність господарської діяльності підприємства. Формування та реалізація облікової політики є тим інструментом, який дозволяє власникам побудувати бухгалтерський облік таким чином, щоб максимально задовольнити їх потреби в інформації для управління своєю власністю. Тому до формування облікової політики підприємства необхідно підходити з усвідомленням відповідальності.

УДК 657.37:334.012.64

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Козін Д.В., студентка 2М курсу, 1 групи
спеціальності
«Облік і оподаткування»

Боярова О.А., кандидат економічних наук, доцент
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

У багатьох країнах світу застосовують спеціальний порядок обліку та складання звітності для підприємств малого бізнесу, які адаптовані тією чи іншою мірою до їх потреб. При цьому важливішими питаннями постають, як питання визначення обсягу інформації, що має надаватися користувачам, так і питання забезпечення якості такої інформації.

При формуванні звітності СМП необхідно врахувати особливості організації системи бухгалтерського обліку:

– вибір системи оподаткування (згідно із законодавством підприємства, незалежно від розмірів та форм господарювання, можуть обирати як загальну систему оподаткування, так і спрощену систему, якщо відповідатимуть відповідним критеріям);

– вибір форми організації бухгалтерського обліку (відповідно до законодавства існує чотири варіанти вибору суб'єктів ведення бухгалтерського обліку, кожен з яких може бути обраний власником);

– вибір системи бухгалтерського обліку (залежно від обсягів здійснюваної діяльності та вимог законодавства, суб'єкти малого підприємництва можуть обирати загальну, спрощену та просту форми бухгалтерського обліку та складати на цій основі загальну, спрощену або просту фінансову звітність);

– використання плану рахунків (мають право на вибір як загального, так і спрощеного плану рахунків бухгалтерського обліку, в залежності від форми організації та обраної системи оподаткування);

– можливість ведення бухгалтерського обліку без використання плану рахунків та принципу подвійного запису (є характерним для суб'єктів мікропідприємництва) [3, 209].

Метою складання фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва (далі – СМП) є надання повної, правдивої, неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності, рух грошових потоків підприємства користувачам для ухвалення правильних рішень. Інформація, яка приведена у фінансовій звітності, базується виключно на даних бухгалтерського обліку і повинна бути тотожна даним аналітичного та синтетичного обліку. Фінансова звітність має бути підписана керівником і головним бухгалтером СМП.

Фінансовий звіт повинен містити дату подання показників. Якщо період, за який складено звіт відрізняється від звітного, це слід обґрунтувати в примітках до фінансової звітності. Вони повинні розкривати додаткову інформацію до статей звіту, яка є важливою для кращого його розуміння; інформація, яка не повідомляється, але вимагається обліковою політикою суб'єкта господарювання.

Облікова інформація є ядром інформаційного забезпечення системи управління, об'єднуючи всі господарські процеси та забезпечуючи взаємодію різних структурних підрозділів будь-якого підприємства.

Облікова інформація формується за стандартними формами, котрі регламентовані (бухгалтерська фінансова, податкова та статистична звітність) або розроблені безпосередньо на підприємстві (внутрішня управлінська звітність). До облікової інформації відносяться:

- дані бухгалтерського обліку і звітності;
- дані податкового обліку та звітності;
- дані статистичного обліку та звітності;
- дані управлінського обліку та звітності (графіки і табличні матеріали про виробництво і реалізацію продукції; плани і бюджети, звіти про їх виконання; виробничі норми і нормативи).

Отже, показники звітності є важливим джерелом інформації про виконання планів соціально-економічного розвитку підприємств, бізнес-планів інших формувань, які створюються в галузях в результаті реформи власності. На основі цих показників визначаються положення щодо підвищення ефективності виробництва та вживаються заходи щодо уникнення майбутніх недоліків, які мали місце у попередніх звітних періодах. Важливо піддати підприємства економічним дослідженням.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 25 лютого 2019 року №39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0161-00>.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липн. 1999 р. №996-ХІУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> .
3. Кучер С.В. Особливості діяльності вітчизняних суб'єктів малого та середнього бізнесу: обліково-аналітичний аспект / С.В. Кучер // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. Випуск 9-1. – Ч. 1. – С. 208-211

УДК 657.41:005.52

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Лебедева О.М., студентка 2 курсу ОС Магістр, 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Олійник С.О., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Для успішного управління підприємством потрібна достовірна та систематична інформація про господарські процеси та економічні суб'єкти. Дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності є основним джерелом такої

інформації. Удосконалення облікової інформації в системі інформаційного забезпечення власного капіталу підприємства є важливим, оскільки власний капітал (власні засоби) є основним джерелом формування активів та розвитку підприємства.

Питанням обліково-аналітичного забезпечення управління власним капіталом у вітчизняній і міжнародній практиці приділяли увагу такі вчені як : Р.Антоні, Л. Бернстайна, І.О. Бланка, Є.Ф. Брігхема, Д. Гарнера, Г.Г. Кірейцева, Ф.Ф. Бутинець, В.Б. Івашкевич, В.Ю. Касянова, С.Н. Колесников, А.Д. Шеремет.

Управління капіталом – це управління структурою і вартістю джерел фінансування, для того щоб підвищити рентабельність власного капіталу та спроможність підприємства сплачувати дохід кредиторам, акціонерам та іншим власникам підприємства.[2] Для того щоб прийняти правильне і ефективне управлінське рішення власникам і керівникам підприємства потрібне облікове забезпечення достовірною та якісною інформацією про капітал підприємства. Ця інформація може бути використана для прийняття управлінських рішень стосовно вкладання грошей у цінні папери, покупці матеріальних цінностей, розподілу прибутків.[1]. До облікового-аналітичного забезпечення управління власним капіталом відносять нормативну, облікову, необлікову інформацію та аналітичні показники.

Ми погоджуємось з автором Нікульникова Т.Г. що за допомогою управління капіталом можна виконати такі завдання : формування розміру капіталу, щоб забезпечити динаміку економічного розвитку підприємства, оптимізація структури капіталу, забезпечення мінімізації фінансового ризику, оптимізація обороту капіталу, забезпечення своєчасного реінвестування капіталу, досягнення постійної фінансової рівноваги підприємства.

Бланк І.О. зазначив основне питання управління власним капіталом : визначення оптимальної структури власного капіталу тобто такого

співвідношення використання власних і позикових коштів за умови якого забезпечується пропорційність між коефіцієнтом фінансової рентабельності та фінансової стійкості.

До аналітичних показників відносять : рентабельність власного капіталу, його маневреність, ефективність його використання, склад, структура та динаміка.

Процес формування обліково – аналітичного забезпечення охоплює управління капіталом і складається з 4 етапів (табл. 1) .

З метою управління облікова інформація використовується для аналізу формування власних фінансових ресурсів; визначення потреби у фінансових ресурсах; оцінки вартості залучення власного капіталу з різних джерел; забезпечення максимального обсягу залучення фінансових ресурсів з зовнішніх та внутрішніх джерел; оптимізації співвідношення внутрішніх і зовнішніх джерел формування власних фінансових ресурсів.[2].

Таблиця 1

Етапи формування обліково-аналітичного забезпечення управління капіталом підприємства

Етапи	Завдання	Призначення
1	Збір і групування інформації про результати діяльності, про формування та рух капіталу	На цьому етапі збирається інформація про операції підприємства. З цього отримують інформацію про рух капіталу підприємства.
2	Складання звітності про власний капітал	Відображення річного балансу та звіту про власний капітал дає змогу всім користувачам отримувати і оцінювати інформацію щодо платоспроможності та фінансової незалежності підприємства
3	Аналіз інформації про рух капіталу підприємства	Можна використовувати інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень
4	Обґрунтування і оцінка фінансової політики, ефективності використання капіталу, прогноз діяльності підприємства	Призначений для розробки стратегічних управлінських рішень

Джерело сформовано автором на основі [1]

Висновки та пропозиції. Основою для стабільного розвитку підприємства та його постійного зростання на ринку є управління фінансовими ресурсами зокрема власним капіталом підприємства. Для удосконалення облікового забезпечення управління власним капіталом необхідно сформувати оптимальну структуру власного капіталу та форми внутрішньої фінансової звітності для підвищення якості інформації про формування власного капіталу.

Список використаних джерел

- 1.Коваль Л.В., Арсенюк А.В. Вплив облікової інформації щодо власного капіталу на прийняття управлінських рішень. – Ефективна економіка. 2017. Вип. 6. С. 123 – 128.
- 2.Боримська К.П., Варічева Р.В. Удосконалення методичного забезпечення облікового відображення власного капіталу в системі управління акціонерним товариством. – Міжнародний збірник наукових праць. Вип. 3 (21). С. 58 – 70.

УДК 330:657.427.3

СУТНІСТЬ ТА ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРІЇ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Лисак К.І., студентка магістрантка 2 р.н.
Колеснікова О.М., к.е.н., доцент,
науковий керівник

*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Нематеріальні активи є складним та багатогранним структурним елементом в економічній теорії сьогодення, який відповідно до вимог

розвитку сучасної ринкової економіки країни з орієнтацією до світового економічного простору все більше ідентифікується з об'єктом інтелектуальної власності та здійсненням інноваційних процесів в ході господарської діяльності вітчизняних підприємств. Цінність нематеріальних активів визначається майбутньою економічною вигодою, яку вони принесуть. Практичне ж використання нематеріальних активів в економічному обігу підприємств, перетворення їх у конкретний механізм для комерційної оцінки результатів інтелектуальної діяльності, дає можливість підприємству за рахунок збільшення частки нематеріальних активів у вартості нової продукції змінити структуру свого виробничого капіталу. У сучасних ринкових умовах спостерігається посилення ролі нематеріальних активів, хоча у процесі вивчення літературних джерел за даною проблематикою встановлена відсутність єдиної точки зору щодо сутності цього поняття. Фундаментальною складовою нематеріальних активів є інтелектуальна власність, яка є продуктом людського розуму, результатом творчості, що частково охороняється законом. Це нематеріальна субстанція, її можна купити, продати і орендувати, можна застрахувати або використовувати в якості застави. При всіх своїх характеристиках інтелектуальна власність має економічну вартість, яку часто не відображають у звітності. Сьогодні, в умовах ринкової економіки, здатність підприємства здобувати конкурентні переваги та реалізовувати їх найефективнішим способом набуває особливо важливого значення. Створення конкурентоспроможної продукції на ринку можливе за умови втілення в ній винаходів, ноу-хау, промислових зразків, які відповідають світовій новизні та високим функціональним властивостям. Поняття «нематеріальні активи» використовується для характеристики сукупності об'єктів інтелектуальної власності, які, як правило, умовно поділяють на три великих групи [1]. Порівняння за ступенем значущості матеріальних і

нематеріальних активів свідчить про те, що нематеріальні активи нарівні з матеріальними можуть бути внесені в статутний капітал, бути об'єктом купівлі-продажу, здаватись в оренду, бути об'єктом застави. Вони беруть участь у формуванні вартості кінцевого продукту, загальної величини активів підприємства, це має значний вплив на обіг фінансових потоків, у тому числі і податкових відрахувань [2]. Враховуючи положення чинного законодавства, а також відповідно до проведеного огляду науковометодичної літератури щодо економічної характеристики сутності нематеріальних активів, можемо визначити, що нематеріальний актив – це ідентифікований немонетарний актив без фізичної субстанції, який утримується підприємством з метою використання у процесі виробництва або постачання товарів і надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для адміністративних цілей [3]. Отже, в узагальненому вигляді можна дати характеристику нематеріальному активу, як вартісному об'єкту промислової й інтелектуальної власності та інших майнових прав, який бере участь у господарській діяльності підприємства та приносить прибуток. З іншого боку, нематеріальні активи за характером застосування подібні до основних засобів: вони використовуються тривалий час, приносять прибуток, але в процесі використання втрачають свою вартість. Сучасний розвиток підприємств, в тому числі і підприємств агропромислового комплексу, ґрунтується на принципах сталого господарювання, конкурентоспроможного виробництва та ефективного використання інтелектуального капіталу. Тому нематеріальні активи стають одним із важливих об'єктів майна підприємства, за допомогою яких реалізуються майнові товарно-грошові відносини в сфері створення, охорони і використання результатів інтелектуальної діяльності.

Список використаних джерел

1. Армстронг М. Практика управления человеческими ресурсами. 8-е изд. / Армстронг М.; [пер. с англ. под ред. С.К. Мордовина]. – СПб.: Питер, 2004. – 832 с.
2. Edvinsson L. Intellectual Capital. Realizing your Company's True Value by Finding Its hidden Brainpower / Edvinsson L., Malone M.S. – N.Y.: Harper Business, 1997.
3. Каплан Р. Стратегические карты. Трансформация нематериальных активов в материальные результаты / Р. Каплан, Д. Нортон. Пер. с англ. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2005. – 512 с.

УДК 657

ОБЛІК ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

Луговик Т.О., студентка М2, 1 групи, спеціальності

«Облік і

оподаткування»

Литвиненко В.С., доцент, кандидат економічних
наук

Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ

Приводячи національну систему бухгалтерського обліку у відповідність до вимог ринкової економіки та міжнародних стандартів, змінилися організаційні принципи формування витрат та відображення їх у системі бухгалтерського обліку. На сьогоднішній день необхідно знайти нові шляхи

вирішення проблеми бухгалтерського обліку витрат підприємства та його діяльності, правильного їх відображення в обліку та звітності.

Проблема обліку витрат досліджувалась в працях таких науковців, як Ф.Ф. Бутинеця, С. Ф. Голова, В. А. Дерія, Я. Д. Крупки, М. М. Матюхи, В. М. Панасюка, В. Ф. Палія, М.І. Скрипника, В.Г. Сопка, та ін. Віддаючи належне значним досягненням названих науковців, до кінця не вирішеними і вимагають подальшого, більш досконалого дослідження, лишаються питання планування й обліку витрат за центрами виникнення і відповідальності, сегментами діяльності, формуванням витрат у комплексному виробництві в розрізі статей калькуляції за об'єктами обліку, локалізацією витрат щодо виробничих процесів і технологічних циклів обробки сировини.

Методологічні та методичні засади формування інформації про витрати підприємства в бухгалтерському обліку визначає П(С)БО 16 «Витрати».

Відповідно до П(С)БО №16, витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства, за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені [2].

Для обліку витрат важливе місце займає їх класифікація.

Витрати підприємства можна класифікувати за різними ознаками. Класифікація витрат потрібна для визначення вартості продукції та відповідно для ціноутворення. Велике значення класифікації витрат в управлінні ними і, перш за все, при здійсненні калькуляції собівартості продукції для різних потреб управління [1, с. 54].

На побудову об'єктів обліку витрат значний вплив мають організаційна структура підприємства та організація управління [3, с. 60].

У сучасних умовах для діяльності підприємств дуже важливим є правильний вибір методу обліку загальновиробничих витрат та бази їх розподілу, оскільки від цього залежить повнота включення загальновиробничих

витрат до собівартості продукції і, як результат, зменшення або збільшення чистого прибутку, який є джерелом подальшого функціонування підприємства.

Визначення оптимального методу розподілу загальновиробничих витрат пов'язане також з недосконалістю сучасної нормативної бази. Таким чином, існує необхідність її перегляду і стосовно цього питань.

Нижче виокремлено пропозиції, що мають найбільше практичне значення для підприємств усіх галузей щодо удосконалення обліку витрат:

1. Організація обліку витрат за стадіями технологічного процесу, що дозволяє визначити внесок кожного центру відповідальності в загальний розмір витрат підприємства і підвищити відповідальність менеджерів усіх рівнів управління.

2. Бюджетування доходів і витрат на виробництво продукції, яка виготовляється, що забезпечує порівнянність кошторисних і фактичних показників і можливість використання управління витратами за відхиленнями для швидкого реагування на зміну ринкових умов і пошуку вигідних комбінацій ціни й обсягу виробництва.

3. Створення системи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції, що відбиває специфіку підприємств комплексної переробки сировини.

4. Можливості використання системи калькулювання неповних витрат у комплексних виробництвах для прийняття управлінських рішень щодо визначення обсягів діяльності й вибору їхніх оптимальних варіантів у розрізі асортименту продукції, що випускається.

5. Обліку й калькулювання собівартості супутньої продукції підприємства, що дозволяє підвищити його прибутковість.

Таким чином використання вказаних пропозицій дасть змогу більш точно відобразити інформацію про витрати підприємства в обліку, що сприятиме вчасному прийняттю управлінських рішень на всіх рівнях управління.

Список використаних джерел

1. Матюха М.М. Шляхи удосконалення бухгалтерського обліку витрат діяльності підприємства: навчальний посібник. Київ, 2014. 54 с.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене Мінфіном України від 31.12.1999р. №318, зареєстрованим в Мінюсті України 19.01.2000р. за №27/4248: веб-сайт URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (дата звернення 18.11.2020).
3. Гаврилишин Н.М. Проблеми обліку витрат в Україні та напрямки його удосконалення /за ред. Н.М. Гаврилишина. Львів : Тріада плюс, 2016. 60 с.

УДК: 657.432

ВИЗНАННЯ ТА ОЦІНКА ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ЗА П(С)БО ТА МСФЗ

Мельник А.О., студентка 5 курсу, 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Гуцаленко Л. В., д.е.н., професор
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Успішний досвід західних країн свідчить, що дебіторська заборгованість у їхніх активах становить 20-21 %. На жаль, реальний розмір дебіторської заборгованості на більшості українських підприємств становить від 40 до 60 % у їхніх активах. Достатньо високий відсоток обсягу кредитного продажу свідчить про недосконалість систем управління заборгованістю на підприємствах. Така ситуація свідчить про те, що необхідним є здійснення

ефективного управління дебіторською заборгованістю, що є неможливим без її раціонального визнання та оцінки.

Визнання та оцінка у бухгалтерському обліку є однією із умов дотримання вимог стандартів обліку. Розрахунки за дебіторською заборгованістю можуть мати декілька напрямів: погашення заборгованості у вигляді надходження фінансових чи матеріальних ресурсів; переведення в безнадійну, сумнівну заборгованість; списання дебіторської заборгованості.

Достатньо деталізоване та систематизоване дослідження у сфері регулювання бухгалтерського обліку здійснив О.М. Петрук [2], котрий найважливішим результатом реформування облікової системи вважав те, що було збудовано систему регулювання, яка зорієнтована «на забезпечення потреб усіх зацікавлених користувачів бухгалтерської інформації, що враховує необхідність гармонізації національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку з міжнародними».

Якщо йде мова про оцінку дебіторської заборгованості за реалізовану продукцію (товари, роботи, послуги), слід перш за все розпочати з її первісної вартості. Вона є наближеною до справедливої. В момент здійснення операції покупці і продавці аналізують ціни, що склалися на ринку на певний вид продукції або послуг.

Первісна вартість дебіторської заборгованості за реалізовану продукцію (товари, роботи, послуги) буде залежати від: надання покупцеві торговельної знижки або знижок за своєчасну оплату; надання покупцеві знижок після реалізації; повернення товарів від покупців; періоду часу з дати відвантаження товарів до дати надходження грошових коштів.

За допомогою таблиці 1 розглянемо облікову оцінку дебіторської заборгованості підприємства за етапами облікового процесу.

Таблиця 1

Облікова оцінка дебіторської заборгованості підприємства

№	Етап облікового процесу	Особливості підходів за:	
		П(с)БО	МСБО
1	Групування	Розподіляється на поточну і довгострокову; за відвантажену продукцію, товари, роботи, послуги дебіторську заборгованість, не призначена для перепродажу.	Поділяється на ініційовану та неініційовану.
2	Визнання	Визнається активом одночасно з визнанням доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг, якщо існує ймовірність отримання майбутніх економічних вигід, а також може бути достовірно визначена її сума.	Визнання фінансового активу відбувається тоді, коли організація стає стороною контракту (договору), за умови виникнення зобов'язання по інструменту.
3	Оцінка	В момент визнання оцінюється за первісною вартістю. Включається до підсумку балансу за чистою реалізаційною вартістю, тобто за вирахуванням резерву сумнівних боргів.	Оцінюється за справедливою вартістю, включаючи витрати зі здійснення операції, які прямо пов'язані з придбанням або випуском фінансового активу зобов'язання. Після первинного визнання дебіторська заборгованість оцінюється на дату балансу за вартістю, що амортизується, із застосуванням методу ефективної ставки відсотка та переоцінюється на дату погашення.
4	Визначення резерву сумнівних боргів	Визначення резерву сумнівних боргів за одним із методів: застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості; застосування коефіцієнта сумнівності	Визначення вірогідності стягнення заборгованості по кожному дебітору, нарахування резерву лише по тих дебіторах, стягнення заборгованості з яких є сумнівним.

Джерело: сформовано на основі [1, 2].

Аналіз наведеної інформації в табл. 1 дає підстави стверджувати, що національна та закордонна практика визнання та оцінки дебіторської заборгованості істотно різняться. Зокрема, обліковці підприємств України зосереджені на детальному висвітленні особливостей обліку заборгованості покупців та замовників, а іншим видам дебіторської заборгованості приділено значно менше уваги. Міжнародна облікова практика є більш уніфікованою, що

є вагомим для обліку заборгованості дебіторів та прийнятним в умовах динамічного розвитку ринкового середовища.

Список використаних джерел

1. Петрук О.М. Історія та іноземний досвід регулювання бухгалтерського обліку: Вісник ЖДТУ. Серія: економіка, управління та адміністрування. 2005. URL: <http://www.visnuk.com.ua/ru/pubs/id/9795> (дата звернення: 15.11.2020)
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» від 08.10.1999 р. № 237. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua> (дата звернення: 15.11.2020).
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 15.11.2020).

УДК 332.2:631.11

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКІВ

Мокієнко Д.О., студентка 5 курсу, 1 групи

спеціальності

«Облік і оподаткування»

Гуцаленко Л.В., доктор економічних наук, професор

*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Питання та проблеми, які виникають на підприємствах, напряду залежать від роботи працівників, їх умотивованістю й заохоченням працювати на покращення фінансового стану підприємства. Розрахунки з працівниками та

розмір їх заробітної плати одне з найобговорюваніших питань в Україні. У зв'язку з посиленням конкуренції, швидким вдосконаленням технологій, вимоги до суб'єктів що господарюють стають жорсткішими. Висококваліфікованість, обізнаність, досвід та майстерність працівників допоможуть досягти зростання показників фінансового стану підприємства. Для максимальної результативності на підприємствах існує внутрішній контроль та аналіз, запровадження яких допоможе врегулювати та організувати систему за розрахунками з працівниками.

Особливостям обліку, аналізу та контролю за розрахунками з працівниками присвячені праці таких зарубіжних вчених-економістів: С.Л. Брю, К.Р. Макконел, Д.Рікардо, А. Сміт, Ж.Б. Сей, Дж. Кейнс та ін. Серед вітчизняних слід виділити: Бабіч І.І., Балан О.Д., Боярова О.А., Германчук Г.О., Гуцаленко Л.В., Кузик Н.П., Саух І.В. та інші.

На підприємствах досить часто зарплата працівників формується лише за даними виплат пов'язаних з фондом основної заробітної плати, в той час, як лише великі підприємства використовують дані фонду додаткової заробітної плати та інших заохочувальних та компенсаційних виплат.

Виплати здійснюються у відрядній та погодинній формах. За першої, заробітна плата формується внаслідок кількості виготовленого матеріалу працівником, за другої – від кількості відпрацьованих годин. Приклад розрахунку наведено в (табл.1).

Таблиця 1

Розрахунок винагороди, яка прямо залежить від роботи людини

Дані та умови розрахунку	
	2
	У менеджера з продажів зарплата складається з фіксованого окладу - 5 000 грн та відсотка від виторгу, отриманого від продажу ним товарів - 10%.
	За місяць співробітник закрив 10 угод на суму 180 000 грн.
	Його зарплата становитиме: 5 000 грн + 180 000 грн × 10% = 23 000 грн.

За даними таблиці, розрахунок проводиться на основі фіксованого посадового окладу та відсотка від виторгу. Таким чином, з даного прикладу, менеджер отримає 23 000 грн заробітної плати.

Для правильного ведення обліку та контролю з оплати праці, керівникам підприємства потрібно переглядати основні методики та правильність ведення обліку заробітної плати на підприємствах базуючись та відштовхуючись від вдалого досвіду формування виплат закордоном.

Важливим є проведення аналітичної оцінки та внутрішнього контролю розрахунків за виплатами працівникам на підприємстві.

Проведені дослідження дають можливість дійти висновків, що організація внутрішнього контролю щодо розрахунків з працівниками включає наступні принципи робочого процесу, які наведено в (табл. 2).

Таблиця 2

Принципи організації робочого процесу

Принцип	Зміст
2	3
Визначення	Вказує на те, що паперові та електронні файли повинні рухатися у чітко визначеному напрямку без різних перешкод. Для цього компанії потрібно розробити конкретну схему руху.
Безперервність	Важливо забезпечити такі умови, щоб документообіг постійно рухався, а не «стояв» на одному місці. Більш-менш рівномірне навантаження на працівників допоможе в цьому питанні.
Рух	Без визначення конкретних термінів обробки документації неможливо буде забезпечити безперебійну роботу підприємства. Тому слід розробити певні нормативні акти, які регулюватимуть робочий процес.
Паралельність	Без дотримання цього принципу оперативна та злагоджена робота не буде працювати. Тут необхідно забезпечити документообіг, в якому один і той же процес не буде виконуватися кількома учасниками.

Загальною метою внутрішнього контролю та аналізу за розрахунками з працівниками є підтримка даного управління суб'єктом господарювання та

забезпечення надійності фінансової інформації та фінансових звітів. Це запевнення означає, що операції належним чином санкціоновані, фінансова документація ведеться належним чином, активи захищаються від ризику розтрати, втрати, зловживання, шахрайства або безгосподарного управління, а також дотримання чинного законодавства, положень та політики.

З метою покращення внутрішнього контролю розрахунків з працівниками необхідно:

1. здійснювати контроль за отримання оплати лише за виконану роботу;
2. заробітна плата повинна виплачуватись лише дійсним працівникам;
3. мають бути гарантії й підтвердження того, що всі зарплати дозволені;
4. забезпечити виплату заробітної плати за правильними ставками;
5. забезпечити правильний розрахунок заробітної плати;
6. усі операції з оплати праці повинні були правильно записані в бухгалтерських книгах;
7. своєчасне та систематичне перерахування всіх відрахувань із заробітної плати відповідним третім особам (наприклад, податковим органам).

УДК 657.42:006.32

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ ЗА МІЖНАРОДНИМИ ТА НАЦІОНАЛЬНИМИ СТАНДАРТАМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Онищук А.О., студент 2 М спеціальності
«Облік і оподаткування»
Гуренко Т.О. к.е.н., доцент
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

В умовах активізації інтеграційних процесів економічного середовища в Україні значення прозорої, достовірної та зрозумілої для всіх користувачів бухгалтерської інформації невпинно зростає. На сьогоднішній день постає необхідність адаптації національної системи обліку до вимог міжнародної практики. Впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) сприяє підвищенню прозорості та зрозумілості інформації про діяльність суб'єктів господарювання для іноземних інвесторів.

Для аналізу операційної нерухомості застосовуються П(С)БО 7 «Основні засоби» та МСБО 16 «Основні засоби», яка в свою чергу являється об'єктом основних засобів.

Оцінка операційної нерухомості проводиться трьома способами: первинна оцінка, уцінка та дооцінка. Первинна оцінка за обома положеннями має однаковий зміст щодо витрат, які до неї включаються, а також щодо обміну на подібні та неподібні основні засоби.

Слід зазначити, що значення уцінки і дооцінки мають більш розширене поняття в П(С)БО 7. Згідно з даним положенням, уцінку основних засобів включають до складу витрат, а дооцінку – до додаткового капіталу. За МСБО 16, як і за П(С)БО 7 до первісної вартості об'єкта включається сума витрат (за попередньою оцінкою) на демонтаж, переміщення об'єкта та на відновлення довкілля.

Розглядаючи події, внаслідок яких виникають основні засоби, можна простежити відмінності формування первісної вартості операційної нерухомості за національними та міжнародними стандартами (табл. 1).

Таким чином, між вітчизняними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку має місце ряд спільних положень.

Таблиця 1

Формування первісної вартості основних засобів за**МСБО 16 та П(С)БО 7**

Напрямок	МСБО 16	П(С)БО 7
Придбання в кредит	У разі якщо об'єкт надходить за допомогою залучення кредитів, то облік витрат на виплату відсотків здійснюється відповідно до МСБО 23 «Витрати на позики», залежно від того, чи є цей об'єкт кваліфікованим активом	Витрати на виплату відсотків за кредит не включаються до первісної вартості об'єкта
Обмін або негрошові операції	Собівартість такого об'єкта основних засобів оцінюється за справедливою вартістю, якщо операція обміну має комерційну сутність та справедливу вартість отриманого активу або відданого активу можна достовірно оцінити	Справедлива вартість основних засобів на дату отримання (при обміні на неподібний об'єкт)
За рахунок грантів	Балансова вартість об'єкта основних засобів може бути зменшена на суму отриманих державних грантів (п.28), якщо таке фінансування було пов'язане з придбанням саме цього об'єкта.	При первісному визнанні придбаних за рахунок урядових грантів об'єктів вартість цих активів на суму отриманих коштів зменшувати не можна
За рахунок пайових інструментів	Якщо за отримані активи компанія розраховується пайовими інструментами, в обліку така операція відображається за дебетом рахунка відповідних активів і за кредитом рахунка акціонерного капіталу; якщо ж грошовими коштами (сума яких еквівалентна вартості запропонованих пайових інструментів) – дебетується також рахунок відповідних активів, але кредитується у такому разі рахунок зобов'язань	Методики обліку будь-яких операцій, в яких брали б участь пайові інструменти або їх (інструментів) вартість, у національному обліку не опрацьовано
Як внесок до статутного капіталу	Не передбачено	Погоджена засновниками підприємства справедлива вартість об'єктів основних засобів

Та все ж в більшості положень є відмінності. Відмінні риси між П(С)БО та МСБО можна пояснити тим, що міжнародні облікові стандарти носять загальний рекомендаційний характер та не враховують національних особливостей ведення бухгалтерського обліку країни.

Список використаних джерел

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби», № 929-014 від 01 січ. 2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014#Text (дата звернення: 17.11.2020)
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Мін. фінансів України від 27 квіт. 2000 р., № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення: 17.11.2020)

УДК 657.422.1

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Пономаренко П.А., студентка 2М курсу, 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Боярова О.А. к.е.н доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Велика кількість операцій, що виникають на підприємстві, пов'язана з придбанням, виробництвом та продажем товарів та послуг і, у зв'язку з цим отриманням й оплатою грошових коштів. Облік грошових коштів слід розглядати як сукупність взаємопов'язаних послідовних, організаційних, логічних, розрахункових операцій і процедур, формування інформації про дебіторську та кредиторську заборгованість, розрахунків з оплати праці, з підзвітними особами, за податками й зборами, а також внесків до статутного капіталу [1, с.105].

Грошові кошти займають важливе місце в функціонуванні підприємства і відіграють важливу роль у його діяльності. Грошові кошти в касі, на рахунках в банку, грошові документи є невід'ємною частиною оборотних активів підприємства. Вони потрібні для розрахунків з основними постачальниками, для оплати праці працівників, розрахунків з кредитними організаціями, розрахунків з органами соціального страхування, бюджетними і позабюджетними органами, покупцями і замовниками. Наявність грошових коштів впливає на платоспроможність підприємства, його фінансову стійкість. Облік грошових коштів здійснюється всіма підприємствами, тому від правильного відображення в обліку операцій з коштами залежить ефективне його функціонування. Дослідження показують, що у суб'єктів господарювання постійно виникають облікові проблеми руху і наявності коштів.

Найбільшими проблемами щодо обліку грошових коштів є: недосконалість законодавчо – нормативних актів; недостатня інформативність про рух фактичних грошових потоків; ослаблена система контролю за зберіганням та використанням грошових коштів [2].

З метою поліпшення обліку для роботи з готівкою потрібно встановити чіткі правила здійснення касових операцій. Зробити це можна у двох документах:

- 1) наказі про касову дисципліну і
- 2) Порядку оприбуткування готівки в касі підприємства.

Порядок оприбуткування готівки в касі підприємства має враховувати дві основні вимоги до змісту такого документа:

1) у ньому мають бути максимально враховані особливості роботи як підприємства, так і його відокремлених підрозділів:

- внутрішній трудовий розпорядок;
- режим роботи та графіки змінності;
- порядок та особливості здавання готівкової виручки до банку;

2) розроблений Порядок повинен відповідати вимогам Положення № 148 і не суперечити законодавству України.

Проведення операцій із готівковими коштами вимагає знання багатьох нюансів документального оформлення касових операцій, дотримання обмежень, пов'язаних із лімітом каси, граничною сумою готівкових розрахунків, строками використання підзвітної готівки. Щоб уникнути штрафів, треба враховувати всі ці особливості

Отже, вище зазначені проблеми вимагають негайного вирішення:

1. Побудову системи бухгалтерського обліку грошових коштів, яка б передбачала наступні етапи обліку: нормативне забезпечення обліку; удосконалення касових первинних документів; відображення інформації в реєстрах; заповнення звітності.

2. Впровадження автоматизованого обліку касових операцій дасть можливість отримувати фінансові дані з високою точністю і правильно відображати касові операції в обліку;

3. Удосконалити номенклатуру первинного обліку руху грошових коштів;

Удосконалення та розробка внутрішньої звітності руху грошових коштів дозволить отримувати більш детальну облікову інформацію про їх використання. Тож, облік грошових коштів має велике значення як для організації розрахунків так і для грошового обігу.

Список використаних джерел

1. Завгородній В. П. Бухгалтерський облік в Україні / В. П. Завгородній. – К.: А.С.К., 2018. – 848 с.

2. Коблянська Г. Ю. Облік і контроль грошових коштів у комп'ютерному середовищі / Г. Ю. Коблянська // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – Київ, 2018. - № 1. - С. 228–232.

УДК: 657.1

ОБЛІК ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ: ВІДМІННОСТІ, НЕДОЛІКИ, ШЛЯХИ ГАРМОНІЗАЦІЇ

Руденко А.О. студент 5 курсу, 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Олійник С.О., к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Основним національним положенням, яке регулює бухгалтерський облік фінансових інвестицій в Україні, є ПСБО 12 «Фінансові інвестиції». Згідно з національними стандартами фінансові інвестиції – це активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку, зростання вартості капіталу або інших вигід для інвестора [4].

Основними стандартами, які регулюють облік інвестицій в міжнародній практиці, є МСФЗ 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства», деякою мірою МСФЗ 31 «Частки у спільних підприємствах», МСФЗ 32 «Фінансові інструменти: подання» та МСФЗ 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

У міжнародних стандартах фінансової звітності зазначено, що фінансові інвестиції є активами, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку, зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора. Відповідно до Податкового кодексу України фінансовими інвестиціями є господарські операції, що передбачають придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та / або інших фінансових інструментів [2].

Концептуальна суперечність П(С)БО полягає у їхньому спрямуванні на регламентацію бухгалтерського обліку, а не на регламентацію складання і подання фінансової звітності. Відповідно, П(С)БО окреслюють основні положення бухгалтерського обліку і здебільшого не суперечать МСФЗ, оскільки П(С)БО розроблено з урахуванням міжнародних вимог до порядку складання і подання фінансової звітності, викладених у МСФЗ [1].

МСФЗ виходять з того, що, оскільки інтерпретація фінансової звітності має бути однаковою в різних країнах світу, і самі МСФЗ мають бути досить детальні й охоплювати не лише самі стандарти, а ще й причини їхнього прийняття та приклади застосувань (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика фінансових інвестицій відповідно до національних і міжнародних стандартів

ПСБО	МСФЗ
Сутність	
Фінансові інвестиції – активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку, зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора.	Фінансовий актив – це будь-який актив, який становить грошові кошти; контрактне право отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого підприємства;
Первісна оцінка	
Первісна оцінка та відображення інвестиції у бухгалтерському обліку здійснюється за собівартістю. Собівартість складається з ціни їх придбання, мита, комісійних винагород, обов'язкових платежів, податків, зборів та інших витрат, які безпосередньо пов'язані з купівлею.	Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання суб'єкт господарювання оцінює їх за їхньою справедливою вартістю

Отже, можна зробити висновок, що кожне джерело має свої підходи до класифікації інвестицій, залежно від їх ознак. В зв'язку з цим ми можемо

здійснити помилку, і віднести інвестицію не до того виду, і в результаті буде здійснена невірна оцінка фінансових інвестицій, що призведе до викривлення інформації у звітності підприємства між національними стандартами ведення бухгалтерського обліку і міжнародними стандартами фінансової звітності існують значні відмінності, що призводить до суттєвих розходжень між фінансовими звітами, складеними за міжнародними і національними стандартами, хоча аудиторські докази в обох випадках залишаються тотожними.

Одним з рішень, яке в довгостроковому плані буде корисним для України, є повний перехід обліку в Україні на МСФЗ. Теоретично ці нормативні акти мають бути тотожними. Однак до українського законодавства не були включені повні формулювання у стандартах у МСФЗ. Чинне українське законодавство ґрунтується на МСФЗ, однак воно не містить прямого перекладу відповідних стандартів МСФЗ [3].

У визначеннях цих стандартів є багато пропусків, змін і доповнень, яких немає в МСФЗ, однак які після їх ухвалення стали частиною П(С)БО. Якщо звітність ґрунтується на місцевих (національних) стандартах, які суттєво відрізняються від міжнародних, це незмінно призводитиме до розбіжності результатів, що унеможливило б надійне співставлення показників українських підприємств з показниками їх іноземних конкурентів без трансформування їх фінансової звітності.

Список використаних джерел

1. Верига Ю. А. Види обліку в Україні: Світовий і національний досвід. Вісник Львівської комерційної академії. 2004. С.22;
2. Левчинський Д. Л. Суть та економічна природа інвестицій і інвестиційного процесу : 2011. 131-139 с.;
3. Соколов Б.М. Внутрішній аудит та контроль: організація, методика, практика : Миколаїв, 2010. 272 с.

УДК 657.47 : 658

ОБЛІК ВИТРАТ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сахно В.О. студент М2

курсу 1 групи

спеціальності «Облік і

оподаткування»

Данілочкіна О.В., к.е.н.,

доцент

*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Інша звичайна діяльність підприємства розглядається окремо і вона поділяється на інвестиційну та фінансову. Під фінансовою діяльністю розуміють діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного і позикового капіталу підприємства; у результаті такої діяльності виникають фінансові витрати. До фінансових витрат відносяться витрати на відсотки (за користування отриманими кредитами, за облігаціями випущеними, за фінансовою орендою тощо) та інші витрати підприємства, пов'язані із залученням позикового капіталу.

Питаннями обліку витрат від фінансової діяльності займалися як вітчизняні, так і зарубіжні вчені: Ф.Ф. Бутинець, М.С. Пушкар, С.Ф. Голов, В.А. Дерій, З.В.Задорожний, Г.Г. Кірейцев, Я.Д. Крупка, Л.В. Нападовська, В.В.Сопко, Х. Андерсон, М.Ф. Ван Бреда, К. Друрі, Б. Нідлз та інші.

Первинними документами при відображенні накопичення фінансових витрат є ВКО, виписка банку, довідка бухгалтерії тощо. Списання витрат на фінансові результати оформлюється довідкою (розрахунком) бухгалтерії.

Рахунок 95 «Фінансові витрати» призначений для обліку витрат, пов'язаних з нарахуванням і сплатою відсотків за користування кредитами банків, випуском, утриманням і обігом цінних паперів, нарахуванням відсотків

за договорами кредитування, фінансового лізингу й інших витрат підприємства, пов'язаних із залученням позикового капіталу. За дебетом рахунку відображається сума визнаних витрат, за кредитом списання на рахунок 79 «Фінансові результати». На субрахунок 792 «Результат фінансових операцій» визначається результат від фінансової діяльності підприємства.

Рахунок 95 «Фінансові витрати» має такі субрахунки:

субрахунок 951 «Відсотки за кредит», на якому ведеться облік витрат, пов'язаних з нарахуванням відсотків за користуванням кредитами банків тощо;

субрахунок 952 «Інші фінансові витрати», на якому ведеться облік витрат, пов'язаних із залученням позикового капіталу, зокрема витрат, пов'язаних із випуском, утриманням та обігом власних цінних паперів; нарахуванням відсотків за договорами кредитування, фінансового лізингу тощо.

Аналітичний облік ведеться за ознаками, визначеними підприємством для забезпечення потреб управління необхідною інформацією. Інформація за рахунком 95 «Фінансові витрати» відображається в Журналі 5 (5А).

Згідно з П(С)БО 31 «Фінансові витрати», фінансові витрати – витрати по сплаті відсотків та інші витрати підприємства, пов'язані із позиками, до яких відносяться позики, векселі, облігації, а також інші види короткострокових та довгострокових зобов'язань, на які нараховуються відсотки. Фінансові витрати є витратами того періоду в якому вони були нараховані, крім випадку коли облікова політика підприємства передбачає капіталізацію фінансових витрат (включення їх до собівартості кваліфікаційного активу), пов'язаних із створенням кваліфікаційного активу (такий актив для створення якого потрібно затратити значну кількість часу).

У Примітках до фінансової звітності відносно фінансових витрат надається інформація про: облікову політику підприємства відносно

фінансових витрат; сума фінансових витрат, яка капіталізована у звітному періоді; річна чи середньорічна норма капіталізації.

Необхідно чітко розмежовувати фінансову діяльність підприємства від інших видів діяльності, адже це основа правильності ведення бухгалтерського обліку, що, в свою чергу, допоможе запобігти проблемам в обліку і нівелює ризик отримання штрафів.

УДК 657

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ СКЛАДАННЯ БАЛАНСУ ЯК ОДНІЄЇ З ФОРМ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Турик І.В., студентка 2 М курсу, 1 групи
Спеціальності «Облік і оподаткування»

Ганяйло О.М., к.е.н, доцент

*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Обліковий процес завершується складанням фінансової звітності про господарську діяльність підприємства. Правові основи з питань складання фінансової звітності регламентуються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», а також Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку НП(С)БО 1 [2]. Державне регулювання фінансової звітності в Україні здійснюється з метою створення єдиних правил складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств.

Основним недоліком складання бухгалтерського балансу є його побудова за різними методологіями на різних підприємствах, а також згортання деякими

підприємствами статей балансу (активів та зобов'язань). Це все призводить до того, що існує складність у зіставленні даних балансу між різними звітними періодами. Як наслідок, підприємство не може об'єктивно порівняти дані свого підприємства із даними іншого, щоб виявити певні прогалини у діяльності. І тоді постає більш глобальніша проблема-неможливість використовувати показники підприємства для мікроаналізу та розрахунків.

Основними напрямками вдосконалення побудови форми №1 має стати: - вибір єдиної методики побудови балансу всіма суб'єктами господарювання; - скорочення статей балансу для їх більшого узагальнення та полегшення вивчення.

Під час складання балансу виникає також велика кількість бухгалтерських помилок при арифметичних розрахунках, оскільки, побудова балансу це складний процес який потребує уважності та точності (рисунок 1).

Щоб уникнути цих труднощів у роботі бухгалтерів та полегшити складання форми №1, буде доцільним ввести заповнення певних проміжних документів (звітів) для спрощення процесу формування балансу. На перший погляд, складається думка, що це нововведення не полегшить, а навпаки подвоїть навантаження та додаткові записи бухгалтеру.

Перед складанням балансу бухгалтер звіряє дані аналітичного та синтетичного обліку. Впровадження проміжної документації дасть змогу точно зіставити обороти та сальдо аналітичних та синтетичних рахунків та на цій основі побудувати баланс (рис.1).

Дана технологія заповнення звітів також підходить, якщо підприємства використовують різні методики складання звіту. Це дозволить використовувати основну форму звітності для різних макроекономічних досліджень без будь-яких обмежень та розбіжностей між звітами окремих суб'єктів господарювання. Крім того пропонована звітність також має перевагу чіткості, що дозволяє використовувати для аналізу без машинних технологій [3].

Ці рекомендації розширяють аналітичні можливості для оцінки фінансового стану та потенціалу компанії, а їх реалізація допоможе, з одного боку, об'єднати статті балансу та зменшити кількість показників, а з іншого - зменшити арифметичні помилки в системах бухгалтерського балансу.

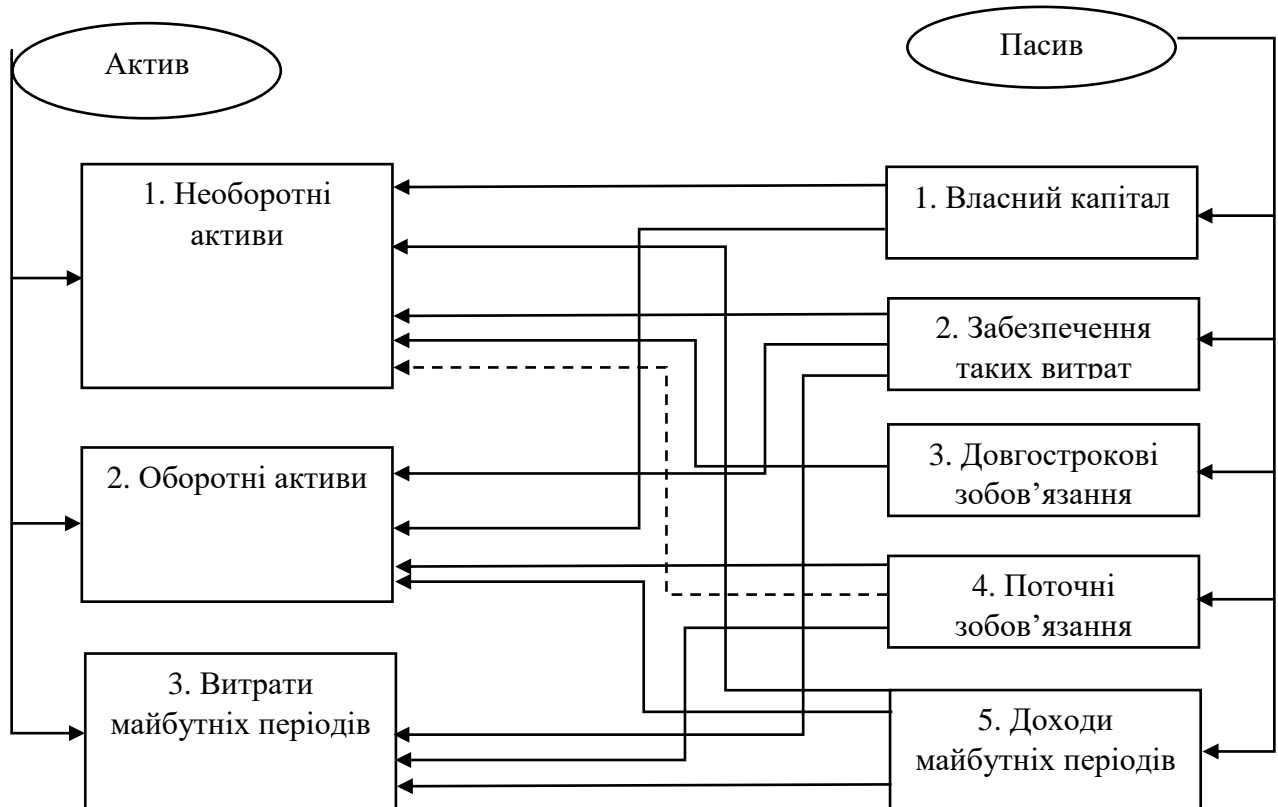

Рис. 1.1. Схема економічних взаємозв'язків активу і пасиву

За результатами дослідження слід зазначити, що фінансова звітність, яка відображає всі суттєві зміни у структурі економічних ресурсів та їх джерел, а також результати фінансово-господарської діяльності, забезпечує необхідну інформацію для зовнішніх та внутрішніх користувачів.

Для вдосконалення методології складання балансу на підприємствах ми рекомендуємо:

- побудова балансу всіма підприємствами за єдиною методикою;

- зменшити кількість статей балансу для їх кращого узагальнення та легшого вивчення;
- впровадити певну проміжну документацію щоб впорядкуватись процес складання звіту про фінансовий стан;
- запровадити у звітності додаткову інформацію про об'єкти оренди, що надасть змогу контролювати.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 18.09.2018 № 2545. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 17.11.2020)
2. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 20.06.2018 р. № 564. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 17.11.2020)
3. Татаренко А.В. Методика фінансового аналізу підприємства. Консультант бухгалтера. 2005. № 17. 34 с.

УДК 657.41: 658.14

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЗАЛУЧЕНОГО КАПІТАЛУ І ЦІЛЬОВОГО ФІНАНСУВАННЯ

Якубчик О.О., студент 2М курсу, 1 групи,
спеціальності «Облік і оподаткування»

Слесар Т.М., к.е.н., доцент
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Однією з реальних проблем у вітчизняній економіці є формування залученого капіталу на сільськогосподарських підприємствах. Сезонна різниця між вкладеннями та надходженнями в аграрному секторі, безперервність відтворювальних процесів, нестійкість цін на товарному ринку, значна потреба в оборотних коштах роблять залучений капітал та цільове фінансування одним з найважливіших джерел поповнення фінансових ресурсів господарствам.

Без постійного залучення позикових коштів неможлива ефективна фінансово-економічна діяльність будь-якого підприємства. Використання позикових коштів в обороті підприємства зумовлене об'єктивною необхідністю, а саме: невідповідністю у часі між витратами та надходженнями коштів, сезонністю виробництва, впровадженням інвестиційних проектів, які потребують значних обсягів вкладень, а також за допомогою позикових коштів забезпечується розширення виробничо-господарської діяльності, використання ефекту фінансового левериджу, оновлення технічної бази тощо.

Залучений капітал формує зобов'язання підприємства, що являються заборгованістю підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої призведе до зменшення ресурсів підприємства [2].

Серед зобов'язань основне місце займає позиковий капітал, до якого належать: довгостроковий позиковий капітал - довгострокові банківські кредити, довгострокові позикові кошти; короткостроковий позиковий капітал - короткострокові банківські кредити, короткострокові позики, кредиторська заборгованість, інші короткострокові зобов'язання.

Цільове фінансування та цільові надходження - це кошти, які підприємство отримує з чітко визначеною метою (відповідно до встановлених умов витрачання, затверджених планів та кошторисів тощо). Вони можуть надаватися у вигляді субсидій, асигнувань з бюджету та цільових фондів, гуманітарної допомоги, внесків від фізичних та юридичних осіб [1].

Внутрішній контроль кругообігу капіталу - це система, що забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках діяльності підприємства, своєчасне виявлення відхилень його фактичних результатів від очікуваних та прийняття оперативних управлінських рішень для забезпечення його нормалізації [3, с.20].

Основними функціями внутрішнього контролю кругообігу залученого капіталу є:

- спостереження за виконанням завдань з залучення та використання капіталу, встановлених системою відповідних цільових стандартів та показників;
- вимірювання ступеня відхилення фактичних результатів формування та використання капіталу підприємства від прогнозних;
- діагностика за величиною відхилень серйозних порушень при планомірному формуванні та використанні капіталу підприємства та пов'язане з цим погіршення його фінансового стану;
- коригування, за необхідності, цільових стандартів та показників для формування та використання капіталу у зв'язку зі зміною параметрів

зовнішнього фінансового середовища, кон'юнктури ринку, пов'язаної з економічною діяльністю підприємства.

Для проведення якісного аналізу необхідно зібрати об'єктивну інформацію, пов'язану з зобов'язаннями. При оцінці фінансової звітності підприємства, як основного джерела інформації, застосовується принцип дедукції, що дозволяє відтворити історичну та логічну послідовність господарських операцій, а також оцінити їх вплив на фінансовий стан підприємства. Під час аналізу слід мати на увазі, що інформація, надана у фінансовій звітності, вже пройшла бухгалтерську та статистичну обробку. Необхідно також звернути увагу на суб'єктивність укладачів фінансової звітності, облікову політику, обрану підприємством (насамперед для оцінки зобов'язань).

Оскільки фінансова звітність є обмеженою інформацією, неможливо отримати дані про найнадійніших постачальників, банки, які надають позики на вигідних умовах, фактичний термін погашення кожного виду зобов'язань. Таким чином, при аналізі залученого капіталу рекомендується використовувати, крім звітності, інші дані бухгалтерського обліку, включаючи бухгалтерські реєстри, первинні документи.

Залучений капітал надає підприємству ряд переваг, що дозволяють певною мірою поліпшити її фінансовий стан. Однак неефективне використання залученого капіталу, значні витрати за його використання, заморожування на тривалий період коштів в обігу можуть мати протилежний ефект, суттєво знизити платоспроможність сільськогосподарського підприємства і навіть довести його до банкрутства.

Позиковий капітал, який на сьогодні переважає у структурі джерел фінансування, негативно впливає на фінансову стійкість та платоспроможність суб'єктів господарювання, хоча за рахунок позикових коштів підприємство

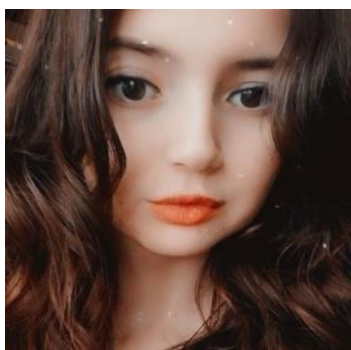
може розширити свою діяльність та збільшити рентабельність власного капіталу.

Список використаних джерел

1. М(С)БО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» / Електронний ресурс. – URL: <https://zakon.help/article/mizhnarodnii-standart-buhgalterskogo-obliku-37>
2. П(С)БО 11 «Зобов'язання» / Електронний ресурс. – URL: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO11.aspx>
3. Дідоренко Т.В., Коробій І.П. Облік і аналіз організації використання основного і оборотного капіталу в сільськогосподарських підприємствах. Тернопіль, 2017. с.19-21.

УДК 657

ОБЛІК ТА КОНТРОЛЬ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Яцюк Я.Ю., студентка М2, 1 групи,
спеціальності «Облік і оподаткування»
Калюга Є.В., д.е.н., професор
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Капітальні інвестиції повністю впливають на матеріальну основу розвитку суб'єктів господарювання, і є важливими не тільки для підприємства, а й для економіки країни в цілому.

Капітальні інвестиції – це внутрішні вкладення підприємства.

В обліку виділяють такі основні види капітальних інвестицій: капітальне будівництво, придбання (виготовлення) основних засобів, придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів, придбання (створення) нематеріальних активів, придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів [1, ст. 61-68].

Порядок обліку затрат на капітальні інвестиції регламентується Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 "Витрати". Облік капітальних інвестицій здійснюється за допомогою Плану рахунків. Синтетичний облік ведеться виключно на рахунку 15 "Капітальні інвестиції" за відповідними субрахунками.

Відповідно до Інструкції з застосування Плану рахунків, рахунок 15 "Капітальні інвестиції" виконує дві основні функції:

- калькуляційну функцію визначення собівартості (інвентарної вартості) необоротного активу;
- функцію розмежування процесу надходження та введення в експлуатацію необоротних активів.

Розглядаючи функціональне призначення рахунку 15 "Капітальні інвестиції", слід відмітити, що його застосування не дозволяє:

- визначати повну собівартість отриманих, придбаних, виготовлених об'єктів необоротних активів;
- здійснювати контроль за простим або розширеним відтворенням виробництва, оскільки не застосовують формування амортизаційного фонду;
- визначати вартість об'єктів, що надходять за різними каналами, так як не відображає безоплатне надходження, внески до статутного капіталу, виявлені лишки при інвентаризації.

Для покращення обліку було б доцільно ввести субрахунок 156 «Поліпшення та відновлення основних засобів». Щодо обліку інших

капітальних робіт і витрат (витрати на проектно-пошукові роботи, утримання відділів капітального будівництва і т.п.), то їх, доцільно враховувати в той момент, коли вони виникають на окремому субрахунку 157 «Інші капітальні інвестиції» і розподіляти пропорційно вартості витрат на роботи.

Вважаємо, що на субрахунку 151 «Капітальне будівництво» доцільно узагальнювати лише витрати по виконанню будівельно-монтажних робіт. На окремих аналітичних рахунках до субрахунку 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів» пропонуємо здійснювати облік устаткування і інших активів, які після введення їх в експлуатацію стають основними засобами і узагальнюються на окремих субрахунках рахунку 10 «Основні засоби» (окрім будівель, споруд, землі і капітальних витрат на поліпшення земель).

На нашу думку, більшість проблем в обліку капітальних інвестицій виникають через недосконалість його нормативно - правового забезпечення. Це зумовлено відсутністю чітких рекомендацій щодо відображення в обліку і звітності вичерпної інформації про капітальні інвестиції та неузгодженістю вимог різних нормативно - правових актів між собою.

Щодо контролю, то задля ефективного його проведення потрібно застосовувати методичні прийоми, такі як інвентаризація, спостереження та інші.

Оскільки об'єктами капітальних інвестицій найчастіше є будівлі та основні засоби виробництва, потрібно постійно контролювати їх наявність, правильність використання та нарахування зносу.

Під час проведення контролю капітальних інвестицій потрібно перевірити логічність, відповідність і правильність ведення всього циклу інвестування на підприємстві а також потрібно перевірити правильне ведення фінансової звітності та використання грошових коштів.

Отже, для вдосконалення обліку суб'єктів господарювання потрібно зробити ряд певних змін. Удосконалити нормативно – правову базу щодо

обліку капітальних інвестицій, розробити Методичні рекомендації з їх обліку, та переглянути План рахунків капітальних інвестицій та зробити правильну класифікацію, для зручності використання під час обліку на підприємстві. Щодо контролю, то його потрібно проводити методично і незалежно, залучати фахівців та використовувати всі можливі методи перевірки. Завдяки цим рекомендаціям, на нашу думку, підприємство буде максимально ефективним та прибутковим.

Список використаних джерел

1.Нестеренко І. В. Актуальні проблеми обліку та аудиту інвестиційної діяльності підприємства / І. В. Нестеренко // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2016. – Вип. 2. – С. 61 – 68.

2.Коваленко А. Г. Особливості обліку і аналізу інвестиційної діяльності підприємств з використанням системного підходу / А. Г. Коваленко // Економіка і регіон. – 2012. – № 6 (37). С. 72 – 76.

Секція 3. Аналіз в інформаційній системі управління діяльністю суб'єктів господарювання

УДК 657.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ І ПІДРЯДНИКАМИ

Шум О.А., студентка 2М, 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Мельянкова Л.В., к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Методика аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства – це сукупність конкретних стадій аналізу та перевірки операцій із кредиторської заборгованості, яка базується на певній меті, джерелах інформації та методичних прийомах. Взагалі, методика (грец. *methodos*) – це досить певна, умовна процедура або набір процедур для досягнення деякої специфічної мети.

Метою аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками є встановлення законності, доцільності операцій, пов'язаних з обліком операцій з кредиторами та правильності відображення їх в обліку [1].

Завдання аналізу полягає в тому, щоб виявити та попередити появу порушень та надати незалежну думку щодо достовірності фінансової звітності підприємства в розрізі контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками.

Методика аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками включає чотири стадії: 1. Організаційна стадія (вивчення діяльності господарюючого суб'єкта, його засновницьких документів, організації стану бухгалтерського обліку, звітності та внутрішньогосподарського контролю); 2. Підготовча стадія (складання загального плану та програми аналізу); 3. Методична стадія вивчення об'єкта (застосування аналітичних процедур); 4. Результативна стадія (підготовка та надання висновків щодо аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками).

Схема першого етапу представлена на рисунку 1.

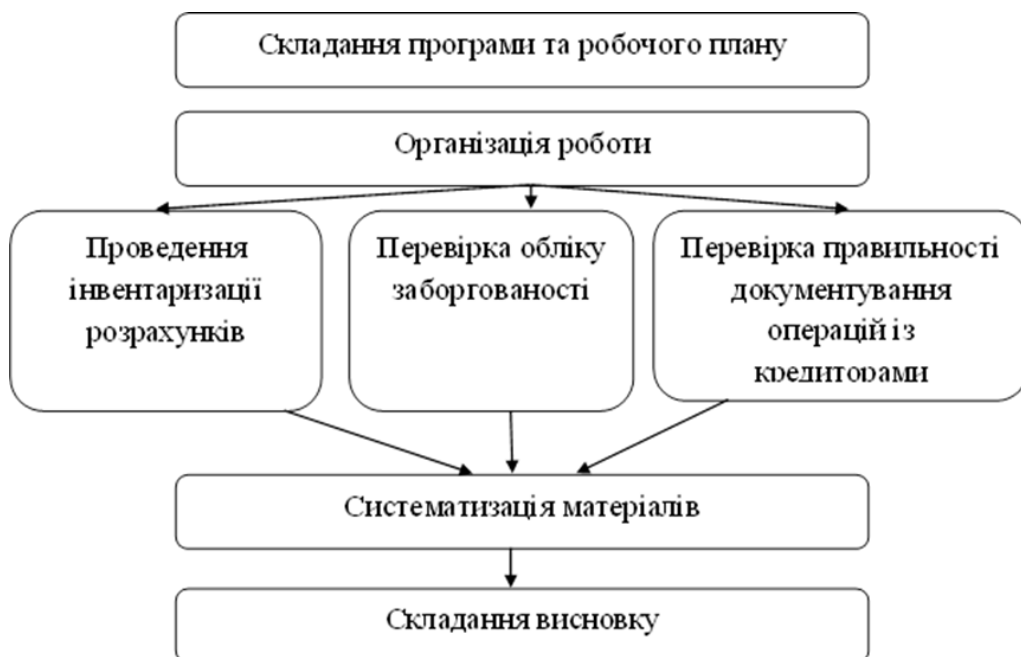

Рис. 1. Схема планування та проведення аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками

На першому етапі відбувається вивчення документів підприємства, стану організації бухгалтерського обліку, звітності. Другою стадією є підготовча, на цій стадії формується план та програма, складається алгоритм проведення аналізу розрахунків. Загалом третя стадія вивчення складається з восьми етапів (табл. 1).

При цьому на кожному з етапів застосовується метод вибіркової перевірки. На першому етапі відбувається знайомство із діючою системою обліку кредиторської заборгованості на підприємстві. Для цього вивчається наказ про облікову політику, статут підприємства з метою визначення діючого на підприємстві плану рахунків, способу ведення бухгалтерського обліку, критеріїв визнання заборгованості, періоду проведення інвентаризації. На другому етапі вивчається стан розрахунків, перевіряються первинні документи з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Таблиця 1

Етапи аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками

Номер етапу	Назва етапу
1 етап	Знайомство із діючою системою обліку
2 етап	Вивчення стану розрахунків із постачальниками та підрядниками
3 етап	Проведення інвентаризації кредиторської заборгованості
4 етап	Документальна перевірка наявності кредиторської заборгованості
5 етап	Перевірка доцільності заборгованості
6 етап	Перевірка використання кредитних коштів
7 етап	Перевірка правильності ведення аналітичного та синтетичного обліку кредиторської заборгованості
8 етап	Узагальнення результатів аналізу та внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками

На останньому етапі проводиться узагальнення результатів аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві.

Необхідно зробити висновок наскільки ведення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками та кредиторської

заборгованості на підприємстві відповідають вимогам діючого законодавства в усіх суттєвих аспектах.

Список використаних джерел

1. Боровик О.А. Дебіторська та кредиторська заборгованість і прогнозування її структури за системним підходом. *Формування ринкових відносин в Україні*. К., 2018. 338 с.
2. Калюга, Є. В. Облік і оподаткування у питаннях та відповідях. Навч. посіб. Київ, 2018. 377 с.

**Секція 4. Інформаційні технології в розвитку обліку, оподаткування,
контролю і аналізу**

УДК 651.1

**ПЕРЕВАГИ АВТОМАТИЗОВАНОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ НА
ПІДПРИЄМСТВІ**

Пушенко А.В., студентка М1 курсу, 1 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Калюга Є.В., д.е.н., професор
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Постановка проблеми. В умовах сучасного господарювання підприємства головною метою розрахунків з контрагентами є забезпечення керівництва всією необхідною інформацією, яка дає можливість своєчасно та в повному обсязі отримувати дані щодо виникнення, строків та термінів погашення заборгованостей, а також у окремих випадках про їх прострочення між контрагентами.

За умов жорсткої конкуренції між підприємствами більше шансів на перемогу матиме той, хто за будь-яких обставин зможе чітко знати, які товари чи послуги користуються найбільшим попитом. Для ефективного вирішення таких питань необхідне використання систем автоматизації підприємницької діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема автоматизації обліку була досліджена багатьма вітчизняними та зарубіжними вченими, це зокрема: Є. В. Міхєєва, С. І. Волков, С. В. Івахненко, В. В. Брага, О. П. Ільїна, О. В.

Лаптев, Г. В. Федорова, В. Ф. Палій, В. І. Подольський, С. А. Харитонов, Д. В. Чистов, А. В. Шайкан, Є. Л. Шуремов. Ці вчені дослідили теоретичні та практичні питання по організації структурних компонентів в інформаційних облікових системах.

Викладення основного матеріалу. Правильно розтлумачену облікову інформацію використовують в процесі логічного узагальнення, яка формує певну систему, що потребує перш за все оперативності. У вирішенні такого питання допоможе автоматизація бухгалтерського обліку.

Мета автоматизації обліку розрахунків з контрагентами на підприємстві полягає в:

- своєчасному та повному відображенні операцій, внаслідок яких виникають розрахунки між контрагентами, а згодом погашення заборгованості між ними;
- постійному контролю за станом розрахункових операцій та умовами виконання договірних зобов'язань;
- контролі виникнення простроченої дебіторської заборгованості та кредиторської заборгованості зі строком позовної давності, що минув, та її уникненні;
- підвищенні оперативності та якості обробки облікової інформації;
- формуванні звітності та поданні повної інформації для потреб керівництва.

Тобто, автоматизація обліку полягає в пришвидшенні оперативності процесу створення, фільтрування та подання необхідної облікової інформації по розрахунках з контрагентами.

Головною перевагою застосування автоматизованої форми обліку є налаштування програмного продукту під вимоги та потреби конкретного підприємства.

Існує певний алгоритм формування електронної облікової інформації для її узагальнення, який можна подати у вигляді схеми (рис.1)

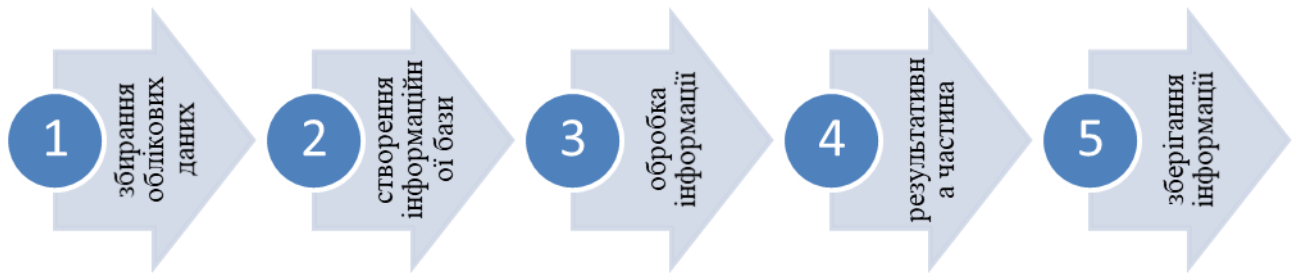

Рис. 1. Алгоритм формування електронної інформаційної бази бухгалтерського обліку

Ринок програмного забезпечення має різноманітні програмні продукти для задоволення потреб користувачів. Найбільш поширеними на сьогодні є «1С: Підприємство 8.0 Управління торговим підприємством для України» та «ВАС Бухгалтерія». Застосування цих продуктів є комплексним рішенням, яке дозволяє автоматизувати всі об'єкти обліку, аналізувати та планувати операції, надає можливість отримання оперативних даних в розрізі кожного контрагента

Висновки. Ведення бухгалтерського обліку із застосуванням комп'ютерної техніки в сучасних умовах є нормою роботи на всіх підприємствах. Використання в роботі бухгалтерських програм дає великі можливості для автоматичного відображення всіх господарських операцій. Крім цього вони забезпечують значно вищу оперативність надання інформації та її опрацювання.

Для підприємств з різним складом завдань і обсягом скоєних господарських операцій є різні варіанти програм, які будуть полегшувати виконання роботи та покращувати її результати.

Список використаних джерел:

1. Завгородній В. П. Організація обліку, аналізу та аудиту в умовах застосування персональних ЕОМ / В. П. Завгородній // Бух. облік та аудит. – 2007. – № 4. – С. 36.

URL: <https://refdb.ru/look/2396121.html> (дата звернення 17.11.2020)

2. Сопко В. В. Інформаційні технології в організації облікового процесу / В. В. Сопко // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 1. – С. 205-211.

3. Сопко В. В. Мета і принципи автоматизації бухгалтерського обліку / В. В. Сопко, М. М. Бенько // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 12. – С. 186-192.

Секція 5. Організаційно-методичне забезпечення контролю діяльності економічних суб'єктів: національні особливості та міжнародна практика

УДК 657

**ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ПРИ ЕКСПОРТІ ОЛІЙНИХ
КУЛЬТУР**

Байда В.Ю, студент 2 М курсу, 1 групи
Спеціальності «Облік і оподаткування»

Ганяйло О.М., к.е.н, доцент
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

В останнє десятиліття Україна стала невід'ємною частиною світового ринку олійних культур та продуктів їх переробки, яка є глибоко інтегрованою в світову структуру розподілу праці. Наша країна є потужним постачальником і займає перші місця на світовому ринку соняшникової олії, насіння ріпаку, соєвих бобів. Але Україна ще далеко не вичерпала свій потенціал для подальшого розвитку та нарощування виробництва та експорту олійних культур та продуктів їх переробки, розширення своєї присутності на традиційних та завоювання нових ринків збуту.

Питаннями економічного регулювання розвитку ринків олійних культур присвячені праці О. Боднар, В. Діза, Д. Ендіно, С. Капшука, О. Кінжебаєвої, О. Лозовського, К. Муліка, М. Парра. Водночас, проблема фіскального регулювання розвитку ринку олійних культур в Україні залишається . Зокрема, не стала предметом фахових наукових дискусій оцінка наявних законодавчих новацій у сфері регулювання ринку олійних культур.

Метою даного дослідження є оцінювання економічних наслідків зміни режиму оподаткування ПДВ операцій із експорту олійних культур та узагальнення впливу такої новації на діяльність учасників даного ринку

У вересні 2018 року набула чинності норма пункту 63 підрозділу 2 розділу ХХ Податкового кодексу України (ПКУ), відповідно до якої тимчасово звільняються від оподаткування ПДВ операції з вивезення за межі митної території України в митному режимі експорту:

- соєвих бобів (товарна позиція 1201 згідно з УКТ ЗЕД) — з 1 вересня 2018 року до 31 грудня 2021 року;
- насіння свиріпи або ріпаку (товарна позиція 1205 згідно з УКТ ЗЕД) — з 1 січня 2020 року до 31 грудня 2021 року.

Водночас, відповідна практика не поширюється на експортні поставки, що здійснюються сільгосп підприємствами, які самостійно виростили ці культури – для них порядок справляння ПДВ залишився незмінним. Вони й надалі можуть користуватись перевагами режиму нульової ставки та можливостями відшкодування ПДВ-кредиту.

Мотивом ухвалення відповідної зміни до ПКУ було бажання представників переробних підприємств – оліє-жирових комбінатів – забезпечити більш повне заповнення наявних виробничих потужностей. Останні стали перевищувати можливості ринку насіння олійних культур – з огляду на те, що практично увесь обсяг вирощеного насіння ріпаку та переважна більшість соєвих бобів експортувались у не переробленому вигляді.

Невід’ємною складовою системи економічного регулювання зовнішньоекономічних операцій є тарифні заходи, серед яких особлива роль відводиться інструментам митно-тарифного впливу та режиму оподаткування ПДВ[1].

Ринок олійних культур у світовій практиці є об’єктом державного регулювання – значна частина країн із числа важливих гравців вдаються до

протекціоністських заходів з метою збільшення обсягів доданої вартості, що створюється всередині країни. Зокрема, вживаються заходи з метою збільшення обсягів переробки олійних культур, натомість обтяження щодо операцій із вивезення продуктів її переробки не здійснюються. Використовується і «зворотна» практика, коли до операцій з імпорту продуктів переробки насіння олійних застосовується імпортне мито, тоді як подібні операції із сировиною не обкладаються митом [2].

Україна в цьому контексті не є виключенням і має певний досвід – досить вдалим прикладом фінансового регулювання сировинних ринків визнається запровадження наприкінці 90-х рр. експортного мита на насіння соняшнику. Якщо до реалізації відповідної новації з України вивозилося переважно «сире» насіння соняшнику, то після – вже продукт його переробки, олія. Причому із початку 2010-х рр. Обсяги експорту насіння соняшнику у не переробленому вигляді взагалі стали мізерними.

Отже, ухвалення рішення щодо застосування диференційованого підходу до оподаткування ПДВ експортних поставок олійних культур – в залежності від статусу експортера (виробник/посередник) зумовило наступні наслідки:

– з одного боку, поставило у більш привілейоване становище виробників олійних, які здатні забезпечити самостійну експортну поставку (негативний аспект);

– з іншого боку, дало можливість дещо зменшити негативні наслідки запровадження відповідної податкової новації в частині значного обвалу цін на олійні культури(позитивний ефект).

Слід зазначити, що 16.01.2020 р. Верховна Рада України проголосувала законопроект 1210, яким передбачено ліквідацію пільг по сплаті ПДВ при експорті олійних культур для переробних підприємств, тому питання пільгового оподаткування експорту олійних культур є підставою для подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Бондар О.В., Педорченко А.Л. Перспективи збільшення доданої вартості на ринку соєвих бобів і продуктів їх переробки в Україні. Економіка АПК. 2015. № 3. С. 54-60.
2. Лозовський О., Слободянюк С. Перспективирозвиткуолійно-жировоїгалузі в Україні. Економічнийаналіз. 2013. Вип. 12. Ч. 1. С. 195-198.
3. Тулуш Л.Д., Грищенко Д.Ю. Фіскальнерегулюваннярозвитку ринку олійних культур в Україні. Економіка АПК. 2018. № 5. С. 63-76

УДК 657.6 : 339.562

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Белаш О. В., магістр 2 року навчання, 1 групи
спеціальність «Облік і оподаткування»

Кузик Н. П., к.е.н., доцент

*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Незважаючи на те, що під час здійснення імпортних операцій підприємства зіштовхуються з різними видами ризиків: валютними, фінансовими, комерційними, податковими тощо, зовнішньоекономічна діяльність на підприємствах залишається однією з найбільш контрольованих видів господарської діяльності. З огляду на це, задля успішної організації імпортних операцій на підприємствах необхідно організувати ефективну систему внутрішнього контролю.

В досліджених наукових фахових виданнях питанням контролю присвячено недостатньо уваги. Зокрема, Н. В. Куценко [1] запропоновано удосконалити методичні аспекти здійснення контролю зовнішньоекономічної

діяльності шляхом виділення інформаційних блоків перевірки імпорتنих операцій. Також розглядалися питання проведення контролю експортних операцій в частині виконання зобов'язань перед іноземними контрагентами.

Досліджені літературні джерела в частині внутрішнього контролю не передбачають системного підходу до контролю імпорتنих операцій в цілому як окремого об'єкта, а орієнтовані переважно на визначення окремих завдань та методів перевірки за окремими видами операцій або розглядають лише один з етапів здійснення контролю.

У таблиці 1 наведено послідовність здійснення внутрішнього контролю відповідно до етапів здійснення імпорتنих операцій.

Поточний контроль – це фактичний контроль, який стосується дій і операцій у ході їх виконання з метою встановлення, чи правильно вони проходять і відповідають встановленим визначенням (лімітам видачі, нормативним положенням, принципам раціонального і ефективного господарювання і т. д.). Митний пост-аудит, як форма митного контролю в нашій країні закріплена в чинному Митного кодексу України та має мету правильності: визначення бази оподаткування, своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів; встановлення митної вартості; класифікації товарів згідно УКТЗЕД; визначення країни походження товару; обґрунтованості та законності отримання пільг і звільнення від оподаткування [2].

До прибуття в місце призначення, визначене базисними умовами поставки, контроль за рухом товару здійснює продавець. На стадіях відвантаження, перевезення товару та оформлення митних документів у країні постачальника здійснюється спостереження, документування даних операцій, а також виявлення відхилень від умов, передбачених в контракті та складання звітних документів щодо виконання (невиконання) усіх умов про рух товару в країні постачальника та його митне оформлення.

Таблиця 1

Етапи та процедури здійснення контролю імпорتنих операцій

Види контролю	Напрями контролю	Об'єкти контролю
Попередній	Укладання зовнішньо-економічного договору	<ul style="list-style-type: none"> – переддоговірна робота (договір-заявка на здійснення операції та інші документи, що засвідчують домовленість між сторонами); – умови договору
Поточний	Поставка товарів, надання послуг	<ul style="list-style-type: none"> – товари та супутні послуги; – послуги; – доходи; – витрати
	Проведення розрахунків з іноземними контрагентами	<ul style="list-style-type: none"> – іноземна валюта; – форми розрахунків; – претензії, штрафи тощо
	Проведення розрахунків з бюджетом за податками та митними платежами	<ul style="list-style-type: none"> – податок на додану вартість; – мито та митні платежі; – акцизний податок; – податок на прибуток; – інші податки та збори
Наступний	Оформлення результатів та пропозиції щодо удосконалення системи внутрішнього контролю	<ul style="list-style-type: none"> – форми робочої документації; – звіти про результати імпортного контролю

Додаткові витрати на здійснення експортно-імпоротної операції можуть бути пов'язані із затримкою товарів в портах, на складах і базах, а також інших пунктах, яка пов'язана з причинами, що не завжди залежать від підприємства. Зокрема, у зв'язку з призупиненням ввезення і вивезення товарів, спричинене кон'юнктурним станом або форс-мажорними обставинами. Хоча затримки

можуть виникати і з вини підприємства: відсутність транспортних засобів для перевезення товару, помилкового відвантаження товару за неправильною адресою тощо.

Загалом, потреба контролю процесу здійснення імпорتنих операцій, їх обліку і оподаткування на ТОВ «Грозбер Україна» полягає у перевірці законності і господарської доцільності даних операцій та форм розрахунків, фактичної наявності дебіторської та кредиторської заборгованості, своєчасності і правильності розрахунків з дебіторами і кредиторами, виявлення простроченої заборгованості, а також перевірка організації обліку даних операцій.

Список використаних джерел

1. Куценко Н. В. Контроль за імпортними операціями суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності: управлінський аспект. матеріали V наук.-практ. конф. (м. Львів, 22 квітня 2010 р.). Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2010. С. 148–151.
2. Митний кодекс України від 12 грудня 1991 р.// Відомості Верховної Ради України.-: офіц. текст. Київ: Відомості ВР України, 1992. №16. ст.203.

УДК 657.6:658.14.17

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Бондар В.І., студент 2 М, спеціальність
«Облік і оподаткування»

Шевчук К.В., к.е.н., доцент
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Одна з найнеобхідніших умов стабільного та ефективного функціонування підприємства є проведення на суб'єктах господарювання внутрішньогосподарського контролю.

Доходи і витрати, які формують фінансовий результат підприємства, є специфічним об'єктом контролю і потребують особливої уваги як з боку держави, так і на рівні підприємства. Адже від того, чи правильно здійснюється визначення фінансового результату, залежать поповнення державного бюджету країни та розвиток суб'єкта господарювання [2].

Значний внесок у розвиток наукової думки щодо внутрішнього контролю фінансових результатів зробили такі вчені, як Т.А. Бутинець, Н.В. Карпова, Т.А. Мірошніченко, В.К. Паулі, Н.В. Уткіна, О.П. Фещенко та ін.

Основною метою внутрішньогосподарського контролю фінансових результатів підприємства є підвищення ефективності управління підприємством, виявлення резервів підвищення розміру фінансових результатів.

Також потрібно зазначити, що в сучасних умовах господарювання існує ряд проблемних питань щодо організації системи внутрішнього контролю фінансових результатів на підприємстві, а саме: 1) визначення факторів впливу на побудову системи внутрішнього контролю фінансових результатів; 2) організація внутрішнього контролю фінансових результатів в частині визначення суб'єктів, об'єктів, завдань та особливостей інформаційного забезпечення; 3) методичне забезпечення внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності в частині визначення етапів контролю, застосування методів, прийомів та засобів.

Зазначені фактори можуть призвести до формування недостовірної та неповної інформації для прийняття управлінських рішень.

Методика внутрішнього контролю фінансових результатів наведена в (табл. 1).

Таблиця 1

Методика внутрішнього контролю

№ пп.	Напрями контролю	Методика контролю
1	Рахунки бухгалтерського обліку, що мають перевірятися	<p>В ході визначення правильності та обґрунтованості обліку доходів перевірці підлягають кредитові обороти по рахунку 70 Дохід від реалізації» з відповідними кореспондуючими рахунками.</p> <p>При аналогічній перевірці обліку витрат перевірці підлягають дебетові обороти по рахунку «Собівартість реалізації» з кореспондуючими рахунками</p>
2	Перевірка документального підтвердження	Наявність відповідним чином оформлених договорів, таких первинних документів, як рахунок-фактура, видаткова накладна, податкова накладна, товарно-транспортна накладна
3	Дотримання вимог облікової політики	<p>Перевірка застосування:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методів оцінки сировини та матеріалів для визначення розміру матеріальних витрат. 2. Умов визнання та критерії оцінки доходу від надання і виконання робіт та послуг на дату складання балансу. 3. Порядку списання доходів і витрат на фінансовий результат. 4. Критерію визнання витрат. 5. Порядку віднесення збитків на майбутні періоди
4	Перевірка правильності визначення фінансового результату на рахунках бухгалтерського обліку	<p>Полягає в перевірці розрахунку фінансового результату, з врахуванням отриманих доходів, понесених витрат нарахованого податку на прибуток на рахунках бухгалтерського обліку</p> <p>Узагальнення результатів.</p>

Створення ефективної системи внутрішнього контролю на підприємстві дозволить: – забезпечити підприємству максимальну фінансову стійкість та розвиток; – зберегти, а також раціонально використати ресурси й потенціал підприємства; – своєчасно виявити та мінімізувати комерційні, фінансові та інші ризики в управлінні підприємством; – сформулювати адекватну сучасним,

постійно змінним умовам господарювання систему інформаційного забезпечення всіх рівнів управління, що дозволить своєчасно адаптувати функціонування підприємства до змін внутрішнього та зовнішнього середовища [1].

Контроль фінансових результатів повинен охоплювати всі цикли діяльності і не може існувати окремо від контролю всієї діяльності підприємства. Система внутрішнього контролю фінансових результатів передбачає здійснення попереднього, поточного та наступного контролю.

Механізм здійснення внутрішнього контролю фінансових результатів повинен ґрунтуватись на застосуванні механізму перевірки та контролю на етапах формування в обліку інформації щодо доходів і витрат за видами діяльності.

Отже, основною умовою ефективного попередження та своєчасного виявлення й усунення помилок, неточностей, порушень та відхилень є організація системи внутрішнього контролю фінансових результатів, що сприятиме покращенню результативності функціонування господарюючих суб'єктів.

Система та методика внутрішнього контролю фінансових результатів забезпечить здійснення безперебійного функціонування діяльності підприємства.

Ефективність застосування внутрішнього контролю фінансових результатів суттєво підвищить раціональність прийнятих управлінських рішень на підприємствах та сприятиме збільшенню величини прибутку.

Список використаних джерел

1. Бутинець Т.А. Контроль внутрішньогосподарський чи внутрішній? Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць. Серія «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз». Житомир: ЖДТУ. 2009. № 2 (14). С. 5–17.

2. Туз О.К., Бурковська А.В. Організація системи внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. № 5. С. 644-646.

УДК 657.1: 336.662

ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ

Козачишина Д.В., магістр 2 року навчання, 1 групи
спеціальність «Облік і оподаткування»

Кузик Н. П., к.е.н., доцент
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Управління підприємством неможливе без діючої системи внутрішнього контролю, яка виступає інструментом виявлення та запобігання порушенням.

Одним із об'єктів внутрішнього контролю є контроль основних засобів в умовах модернізації. Метою внутрішнього контролю основних засобів можна визначити як забезпечення достовірного відображення на рахунках бухгалтерського обліку та у фінансовій звітності основних засобів відповідно до вимог чинного законодавства.

Аналізуючи наукову літературу можна стверджувати, що питання організації внутрішнього контролю основних засобів досить актуальне, оскільки цій проблемі присвячені праці багатьох науковців, зокрема, Ф. Ф. Бутинця, Н. Г. Виговської, Л. В. Дікань, Є. В. Калюги, О. А. Подолянчук, В. С. Рудинцького та інших.

У великих компаніях, які створюють відділ внутрішнього аудиту застосовують надзвичайно широкий спектр процедур контролю операцій з основними засобами. Однак на малих підприємствах (таких як, досліджуване ТОВ «Україна» Оратівського району Вінницької області) недоцільно створювати окрему службу внутрішнього аудиту, і, навіть, недоцільно вводити окрему посаду внутрішнього аудитора. Отже, необхідно визначити чіткі процедури проведення внутрішньогосподарського контролю операцій з основними засобами.

Як правило, окремі контрольні процедури проводяться разом із виконанням основних обов'язків директором підприємства, працівниками бухгалтерії та окремих співробітників. Сам зміст обов'язків, визначених посадовими інструкціями, регламентує проведення певних контрольних дій.

Головним чином, процедури внутрішнього контролю основних засобів у ТОВ «Україна» реалізуються бухгалтером з обліку основних засобів, відповідно до його функціональних обов'язків, тобто, по суті, мова йде про бухгалтерський самоконтроль.

З метою оптимізації функції контролю на ТОВ «Україна», пропонуємо до використання програму внутрішнього контролю основних засобів в умовах модернізації, зміст якої наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Програма суб'єкта контролю витрат на ремонт у ТОВ «Україна»*

Завдання перевірки	Процедури перевірки	Терміни проведення	Виконавець
Процедура контролю наявності ОЗ	Спостереження	01.12.2020	бухгалтер з обліку ОЗ
Встановлення вартості запланованих робіт	Арифметична перевірка	02.12.2020	бухгалтер з обліку ОЗ
Процедура контролю планування ремонтів та модернізації ОЗ	Взаємна перевірка	02.12.2020	бухгалтер з обліку ОЗ
Процедура контролю відображення витрат на ремонти та модернізацію ОЗ	Арифметична перевірка	02.12.2020	бухгалтер з обліку ОЗ

Моніторинг проведених ремонтних робіт, модернізації ОЗ	Взаємна перевірка	03.12.2020	бухгалтер з обліку ОЗ
Встановлення порушень по операцій з ремонтів та модернізації ОЗ	Взаємна перевірка	04.12.2020	бухгалтер з обліку ОЗ

**Примітка. розроблено автором на матеріалах ТОВ «Україна»*

Перевіряючи правильність витрат на ремонт, модернізацію та реконструкцію, слід визначити, чи включатимуться витрати у збільшення майбутніх економічних вигоди, а які витрати до первісної вартості. Інші витрати на підтримку нормальної роботи підприємства повинні бути включені до складу витрат періоду.

Важливим кроком у роботі суб'єкта контролю є перевірка аналітичних даних. Для документування роботи ТОВ «Україна» пропонується документ «Моніторинг аналітичного обліку ремонтів та модернізації основних засобів» (табл. 2).

Таблиця 2

Моніторинг аналітичного обліку ремонтів та модернізації основних засобів*

Аналітика	Перевірка правильності внесення / відображення	Віднесено		Характеристика	Наслідки
		вірно	невірно		
За джерелами надходження	об'єкта за джерелом надходження	+		-	-
За групами	об'єкта до певної групи	+		-	-
За видами	об'єкта до певного виду	+		-	-
За видами операцій	виду операції	+		-	-
За способом проведення	відображення способу проведення	+		-	-
За елементами витрат	елементів витрат	+		-	-

**Примітка. розроблено автором на матеріалах ТОВ «Україна»*

Рекомендації з організації контролю у ТОВ «Україна» орієнтовані на покращення якості планування, організації, виконання та обліку операцій з модернізації основних засобів, чіткого розмежування контрольних функцій за відповідними особами.

УДК: 657.424:657.633

МЕТОДИЧНІ ПРИЙОМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Кривобокова А.А., студентка М2 курсу, 1 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Мельянкova Л.В. к.е.н., доцент
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Суб'єктами контролю зобов'язань можуть виступати керівник, головний бухгалтер, юридичний відділ, контролер-аналітик. Бухгалтер визначає ефективність реалізації зобов'язання за укладеним договором, суму витрат, що пов'язана з веденням переговорів та укладанням договору до моменту реалізації договірної зобов'язання. Фахівці юридичного підрозділу здійснюють контроль функціонування договірної процесу на всіх його стадіях на предмет дотримання норм чинного законодавства.

Також доцільно залучати спеціалістів-аналітиків, які зможуть розрахувати величину отриманих вигід чи понесених втрат у ході виконання чи невиконання договірної зобов'язання, також аналітики можуть визначити, який із існуючих на сьогодні способів забезпечення виконання зобов'язань доцільно застосовувати підприємству. Загалом ефективність внутрішнього

контролю залежить від участі всіх структурних виробничих підрозділів у здійсненні контролю.

Під об'єктами внутрішнього контролю зобов'язань на підприємстві варто розглядати елементи облікової політики підприємства, господарські операції бухгалтерського обліку зобов'язань, записи у первинних документах та облікових реєстрах.

Джерелами інформації на підприємстві виступають: наказ про облікову політику підприємства; первинні документи з обліку зобов'язань; облікові реєстри; реєстри аналітичного та синтетичного бухгалтерського обліку, оборотні відомості в аспекті груп зобов'язань; Головна книга; фінансова звітність; довідки попередніх ревізій, аудиторські висновки та інша документація, що узагальнює результати внутрішнього контролю.

У процесі організації процесу слід брати до уваги основні принципи його ефективності, а саме: відповідальності, збалансованості, своєчасності повідомлення про відхилення, відповідності контролюючої і контрольованої систем, комплексності, постійності, розподілу обов'язків, дозволу і схвалення. Дотримання цих принципів покращить функціонування підприємства, дозволить зберігати та ефективно використовувати ресурси, формувати систему інформаційного забезпечення всіх рівнів управління.

Ефективність зростатиме завдяки вмілому поєднанню різних методів, способів і прийомів його здійснення. Методика характеризується використанням загальнонаукових методів і власних методичних прийомів, а також способів контролю .

Методика складається у вигляді таких етапів:

- аналіз функціонування системи внутрішнього контролю в цілому за підприємством;
- планування організації і методики контролю;

- визначення суб'єктів та об'єктів контролю, джерел інформації та прийомів контролю;
- вивчення наказу про облікову політику, матеріалів інвентаризації, договорів в частині способів забезпечення виконання договірних зобов'язань та ін.;
- виділення відхилень та узагальнення результатів контролю;
- передача інформації про результати контролю користувачам.

Підсумовуючи зазначене, можна зробити висновок, що на основі теоретичної бази внутрішнього контролю зобов'язань, а саме на основі вивчення суб'єктів та об'єктів внутрішнього контролю, основних принципів ефективності та етапів здійснення такого контролю, було сформульовано результати дослідження у вигляді переліку шляхів удосконалення організації внутрішнього контролю зобов'язань.

УДК 657

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЯКІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЕКОПРОДУКЦІЇ

Палагута Н.С., студентка М2 курсу, 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Гуцаленко Л.В., д.е.н., професор

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м.Київ

Світовий ринок органічної продукції, яка характеризується натуральністю та безпечністю, має динамічну тенденцію до зростання. Розвиток органічного виробництва характеризується рядом проблем, зокрема: економічних,

соціальних та екологічних, тому привертає все більшу увагу як українських так і зарубіжних вчених. Однак потребують досліджень питання забезпечення якісних характеристик виробленої продукції та їх інформаційне підтвердження. Розвиток технологій та рівень життя спонукає кожного турбуватися і про своє здоров'я, а саме звертати увагу на те що він споживає.

Українське законодавство складається зі сукупності законів України, постанов Верховної Ради, Кабінету Міністрів та Міністерств, указів Президента України, наказів та роз'яснень відповідних державних структур, що регулюють діяльність аграрного сектору.

З 06.06.2020 р. набрали чинності нові Правила органічного виробництва та обігу органічної продукції, які КМУ затвердив постановою від 23.10.2019 р. № 970. Завдяки цим правилам розпочали діяти норми про маркування екотоварів, передбачені в Законі України від 10.07.2018 р. № 2496-VIII.

Із 2 серпня **2019** року почав діяти закон №2496-VIII «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції». Це означає, що формально з початку серпня **2019** року почали діяти нові правила роботи ринку органічної продукції. І стосуються вони виробництва лише сільськогосподарської продукції.

В Україні органічна продукція, яка характеризується попитом серед споживачів представлена такими виробниками як: ТМ «Світ Біо» (Органічні яйця, козине молоко та овочі), ТОВ «Органік мілк» (Органічний мед, молоко та м'ясо), ТМ «Сквирянка» (Органічна гречка, вівсянка, кукурудзяна крупа, борошно та пластівці), ТМ «Етнопродукт» (М'ясо та молоко), ТМ «LiQberry» (Ягідна паста) та інші.

Органи сертифікації повинні бути акредитовані в Національному агентстві з акредитації. Сертифікація виробників органіки проводиться щорічно з обов'язковою перевіркою виробництва. Виробник має право обрати будь-який орган сертифікації та укласти з ним договір на проведення сертифікації. Якщо

виробництво чи обіг органічної продукції відповідає законодавству, виробникові видається спеціальний сертифікат. Він діє 15 місяців.

Якщо органічна продукція експортуватиметься, потрібно додатково укласти договір з органом іноземної сертифікації.

Сертифікаційне рішення виноситься після інспекції, якщо були наявні всі необхідні документи. Водночас дуже важливо, щоб оператор був добре підготовлений до інспекції.

За ведення всіх реєстрів щодо органіки відповідає Мінагрополітики. Порядок сертифікації органічного виробництва та обігу органічної продукції затверджує Кабінет міністрів України.

Перший національний сертифікаційний орган у галузі органічної сертифікації в Україні представлений Органік Стандарт (ОС). Більше 10 років компанія гарантує високу якість своїх послуг та надійний контроль органічних операторів завдяки мобільності та професіоналізму своїх співробітників. Органік Стандарт є членом Міжнародної Федерації органічних сільськогосподарських рухів (IFOAM) та ЕОСС (Союз Європейських Органічних Сертифікаційних Органів). Для здійснення своїх послуг Органік Стандарт пройшов акредитацію відповідно до серії стандартів ISO 65 міжнародною компанією IOAS.

Перелік українських сертифікованих органічних продуктів включає: зернові культури (пшениця, жито, тритікале, ячмінь, овес, просо, гречка, кукурудза тощо); бобові культури (горох, соя, люпин, вика, квасоля, боби тощо); олійні культури (соняшник, ріпак, гірчиця, льон); овочі (картопля, морква, буряк, капуста, спаржа, огірки, помідори, кабачки, цибуля тощо).

Щоб стати виробником органічної продукції, необхідно пройти процедуру сертифікації та підтвердити статус органічного виробника залежно від виду діяльності в середньому раз на рік. Тривалість сертифікації виробництва залежить від галузі (табл.1).

Таблиця 1

Умови сертифікації окремих видів органічної продукції

Об'єкт, що сертифікується	Тривалість очікування сертифікату, місяці	Вартість сертифікації, тис. грн
Вирощена органічна суниця	36	12
Пасовища та поля з однорічними рослинами	24	10
Ферма з вирощування худоби (м'ясо) і коней	12	25
Ферма з вирощування кіз, свиней і корів (молоко)	6	20
Ферма з вирощування птиці (м'ясо)	2,5	24

Джерело: сформовано авторами

Органічні продукти підвищують безпеку харчування за умови забезпечення їх якісних характеристик відповідним вимога стандартів.

Органічне виробництво та обіг органічної продукції в Україні підлягає сертифікації — тобто проходженню спеціальної процедури на відповідність органічного виробництва та обігу органічної продукції вимогам законодавства у сфері органічного виробництва, обігу й маркування органічної продукції. Не потребує сертифікації логістика, зберігання і продаж органічної продукції закладами громадського харчування та суб'єктами роздрібною торгівлі.

Список використаних джерел

1. Вимоги до сертифікації органічного рослинництва. URL: <http://www.organicstandard.com.ua/files/cropproduction/ua/> (дата звернення 15.11.2020)

УДК 657.47:658

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Панічева Т.І., студентка 2 М
спеціальності «Облік і оподаткування»

Шевчук К.В., к.е.н., доцент

*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Головною метою будь-якої організації є, отримання прибутку, поставлена мета досягається не тільки за рахунок найманої робочої сили, обігу товарно-матеріальних цінностей, а головним чином, завдяки основним засобам, які складають головну частину матеріально-технічної бази будь-якої галузі або організації. «Одним з найважливіших чинників поліпшення результативності господарської діяльності є забезпеченість суб'єктів господарювання основними засобами в необхідній кількості, асортименті та більш повне і ефективне їх використання» [1, с. 23-26].

Дослідження питань організації та методики внутрішнього контролю використання основних засобів відображено в працях вітчизняних вчених-науковців, зокрема М. Білухи, Ф. Бутинця, Б. Валуєва, Б. Усача, Н. Дороша та інших.

Здійснення внутрішньогосподарського контролю є прерогативою керівника підприємства. Такий важіль управління, як внутрішній контроль на підприємстві, добре відомий уже давно, проте керівництво фірм, як правило, не використовує його можливості й не приділяє належної уваги його якості, в той час як внутрішній контроль є інформаційним підґрунтям для прийняття управлінських рішень або їх коригування для досягнення поставлених цілей найбільш ефективним способом [2].

При контролі основних засобів необхідно використовувати прийоми: документальний і фактичний.

Основними джерелами інформації при проведенні внутрішнього контролю основних засобів є: – інформація договорів купівлі-продажу об'єктів, договорів на капітальне будівництво, архітектурно-технічними паспортами, розрахунками кошторисами, актами прийому-передачі, актами на списання, картками (книгами, відомостями) інвентарного обліку, розрахунками нарахування амортизації; – записи в облікових регістрах за рахунками 10 «Основні засоби», 13 «Знос (амортизація) необоротних активів», 15 «Капітальні інвестиції», Журнал 4, відомості аналітичного обліку № 4.1, 4.2, 4.3; – Баланс (Звіт про фінансовий стан) (ф. № 1); – Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (ф. № 2); – Звіт про власний капітал (ф. № 4); – Примітки до річної фінансової звітності (ф. № 5).

Одним з головних завдань внутрішнього контролю є контроль за станом збереження основних засобів і дотриманням відповідних правил і вимог.

Більше уваги в господарській діяльності слід приділити і проведенню інвентаризації основних засобів, яка є одним з важливих етапів контролю, оскільки за допомогою інвентаризації контролюється робота матеріально-відповідальних осіб за збереженням об'єктів основних засобів.

Розбіжності в документальному оформленні наявності та руху основних засобів виявляють зіставленням сум, які наведені в інвентарних картках, і тих, що зазначені в описі інвентарних карток. У випадку виявлення розбіжностей, з'ясовують причини та встановлюють винних осіб, а також формують рекомендації щодо виправлення даної ситуації.

Особливу увагу слід приділити зміні характеру використання основних засобів, зокрема, правомірності операцій переведення їх до складу інвестиційної нерухомості, переведення останньої до операційної нерухомості.

При проведенні документально-аналітичної перевірки операцій реалізації основних засобів визначають правомірність вибуття основних засобів, ознайомлюються з відповідними рішеннями керівництва на здійснення таких операцій, досліджують акти приймання-передачі, ліквідації, а також факт фіксування відповідних відміток бухгалтерією в інвентарних картках.

Перевірка достовірності інформації щодо основних засоби, яка відображена у звітності підприємства передбачає перевірку дотримання принципів та якісних характеристик фінансової звітності при її складанні, значну увагу необхідно приділити визначенню достовірності даних.

Ефективна система внутрішнього контролю основних засобів включає також аналіз основних засобів підприємства; аналіз структури та стану основних засобів; контроль за формуванням амортизаційної політики; контроль оновлення основних засобів підприємства; контроль за ефективним використанням основних засобів підприємства.

Отже, слід відмітити, що основні засоби – один із найважливіших чинників будь-якого виробництва. Їх стан і ефективне використання прямо впливають на кінцеві результати господарської діяльності підприємства. У зв'язку з цим контроль основних засобів на підприємстві набуває особливої актуальності. Проте керівництво підприємств не завжди приділяє достатню увагу ролі внутрішнього контролю за станом, рухом і використанням основних засобів, що негативно впливає на результати фінансово-господарської діяльності. Ефективна політика внутрішнього контролю та система заходів, спрямованих на покращення процесу контролю дасть змогу вдосконалити організацію та методіку контролю основних засобів, підвищити їх інформативність і прогнозувати ефективність їх використання на підприємстві.

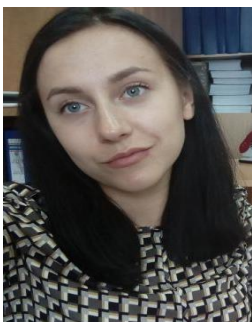
Список використаних джерел

1. Бистро В. В. Ревізія основних засобів на підприємстві. Управління розвитком. 2014. №175. С. 23–26.

2. Бондаренко Н.М., Шачаніна Ю.К. Організація внутрішньогосподарського контролю використання основних засобів на вітчизняних підприємствах та шляхи його вдосконалення. Науковий вісник Херсонського державного університету. Секція: Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Випуск 23. Частина 3. 2017. С. 119-122.

УДК 658.14:657.633

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ЯК ОБ'ЄКТ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

Панченко К.М. магістр 2-го року навчання, 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Дерев'яно С. І., к. е. н., доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

У сучасних умовах ведення бізнесу особлива увага приділяється обліку фінансових результатів, які є однією з найважливіших складових діяльності підприємства. Роль контролю в системі управління, орієнтованої на досягнення результатів, також збільшується.

Добре відомо, що фінансовий результат - це складний показник, який дозволяє узагальнити всі процеси господарської діяльності підприємства та визначити ефективність його діяльності.

Фінансовий результат компанії є важливим об'єктом обліку та контролю і потребує особливої уваги не лише на рівні підприємства, а й на макрорівні. Наповнення державного бюджету залежить від правильного визначення та формування кінцевих показників результатів діяльності. Тому надійність та чіткість інформації про фінансові результати зацікавили не лише її внутрішніх (власників, менеджерів, адміністраторів тощо), а й зовнішніх користувачів (державні установи, контрагенти тощо).

Внутрішній контроль є одним із найважливіших факторів у системі управління компанією, оскільки забезпечує ефективне виконання функцій персоналу та прогнозування діяльності підприємства.

Дослідження проблем внутрішнього контролю здійснювалися такими вченими як В. Белік, Т. Бутинець, Н. Прохар, З. Труфіна, Н. Уткіна, В. Хачатрян та інші. Проаналізувавши дослідження вчених у галузі внутрішнього контролю, слід зазначити, що в описаних роботах розглядають лише контроль стадій управління або контролю окремих об'єктів, але механізм внутрішнього контролю за фінансовими результатами вчені не враховують.

Переважно досліджуються питання лише визначення певних методів або цілей внутрішнього контролю фінансових результатів або лише один із етапів контролю - контроль над доходами, контроль за витратами тощо. Тому питання внутрішнього контролю фінансових результатів вимагає подальших систематичних досліджень.

Внутрішній контроль існує на кожному підприємстві, але його реалізація часто не є ефективною. Це пов'язано з тим, що малі підприємства не мають персоналу, який міг би забезпечити контроль на всіх етапах їх роботи. Великі компанії, які навіть володіють достатньою кількістю працівників для впровадження в них системи внутрішнього контролю, можуть погано керуватися, і в результаті багато ресурсів для організації контролю не дадуть бажаних результатів.

Система внутрішнього контролю - це тісна взаємодія суб'єкта, об'єкта та засобів контролю в процесі моніторингу діяльності підприємства та прийняття управлінських рішень.

До суб'єктів контролю належить управлінський персонал, керівники на чолі з головним бухгалтером, соціальні та комунальні служби компанії, ревізійна комісія, інвентаризаційна комісія, наглядова рада, служба внутрішнього аудиту, комісія з розслідування нещасних випадків. Об'єктами контролю є: внутрішні економічні одиниці, які виконують свої відповідні функції та вносять внесок у вирішення спільних бізнес-проблем. Засобами контролю є методи, прийоми та процедури виявлення та запобігання невідповідності об'єктів та суб'єктів контролю вимогам законодавчої бази та управлінських рішень.

Внутрішній контроль за фінансовими результатами повинен включати моніторинг усієї діяльності компанії, оскільки кожна ділова операція впливає на кінцевий результат управління. Контроль точності підрахунку прибутку (збитків), який отримала компанія за звітний період, та аналіз причин її змін буде недостатньо для забезпечення повного та ефективного контролю фінансових результатів. Ось чому важливий попередній та поточний контроль, який здійснювався за всіма циклами діяльності та може швидко вплинути на економічний результат, оцінити ефективність дій та переглянути рішення.

Завданнями системи внутрішнього контролю на підприємстві є: забезпечення впорядкованої та ефективної роботи підприємства, дотримання політики підприємства кожним працівником, захист активів підприємства тощо. Необхідною умовою досягнення цілей для компанії є створення системи внутрішнього контролю, яка мала б можливість виконувати певні завдання (рис. 1).

Рис.1 Система внутрішнього контролю фінансових результатів підприємстві

Система внутрішнього контролю забезпечує господарську діяльність підприємства. Правильне функціонування механізму та його грамотне використання залежать від умов безперебійної роботи всіх основних економічних процесів суб'єкта господарювання.

УДК 657.425:658.1

СИСТЕМИ ОБЛІКУ І ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Черненко А.О., студентка 2 курсу ОС «Магістр», 1 групи спеціальності «Облік і оподаткування»

Слесар Т. М., к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Внутрішній контроль амортизаційної політики у діяльності підприємств та організацій виступає вагомим елементом процесу управління. Амортизація є найважливішим джерелом відтворення та науково-технічного розвитку підприємства, тому необхідно регулярно здійснювати контроль за правильністю нарахування та обліку амортизаційних відрахувань. В процесі того, як підприємство впроваджує амортизаційну політику формується система завдань, вирішення яких носить довгостроковий характер:

- організація управлінського обліку амортизаційних відрахувань;
- організація управлінського обліку амортизаційних потоків;
- організація управлінського обліку використання амортизаційних відрахувань.

Недосконалість регулювання амортизаційної політики підтверджує необхідність подальших досліджень та пропозицій щодо удосконалення системи внутрішнього контролю амортизаційних відрахувань на підприємстві.

Система внутрішнього контролю полягає в планах компанії та методах їх координації, а також заходах, прийнятих самою компанією для захисту своїх активів, перевірки достовірності звітних даних, забезпечення ефективності роботи, дотримання управлінської політики.

Ефективний амортизаційний механізм та раціональний підхід до вибору методів амортизації для забезпечення заданого рівня амортизації у складі доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) забезпечують відтворення основних засобів на досконалішій основі.

Наведено основні фактори, що впливають на вибір методу амортизації основних засобів, а саме: стратегія розвитку підприємства, можливість залучення коштів, дивідендна політика. Метод, що обиратиме підприємство, має бути спрямований на прискорення оновлення основних засобів, визначення реальної величини прибутку і найповніше враховувати всі фактори, що пов'язані з експлуатацією об'єктів основних засобів.

Система внутрішнього контролю амортизаційної політики – це своєрідне джерело інформаційного забезпечення управління амортизаційними відрахуваннями, що у свою чергу дозволяє не допустити порушення законності, нераціонального використання та перевитрат виробничих ресурсів, невиконання передбачених виробничо-господарських планів діяльності підприємства.

Для підвищення ефективності системи внутрішнього контролю, найбільш дієвим є розподіл повноважень і відповідальності між працівниками з обов'язковим зазначенням повноважень у посадових інструкціях, перегляд облікової політики підприємства, дотримання основних етапів здійснення контролю, діагностика і прогнозування проблем. Амортизаційні відрахування є одним з джерел фінансування інвестицій і в основному забезпечують просте відтворення активів, що амортизуються. Величина амортизаційних відрахувань багато в чому визначає рамки інвестиційної діяльності підприємства.

Для посилення боротьби з нестачами і розкраданнями, неправильним оформлення первинних документів, помилковим нарахуванням амортизації основних засобів, проведенням переоцінки тощо необхідно здійснювати

внутрішньогосподарський контроль, об'єднавши зусилля всіх спеціалістів, керівників господарських підрозділів та бухгалтерських служб.

Підвищення ефективності контролю полягає не лише в його своєчасності, але й повноті операцій і процесів, розробці внутрішніх стандартів контролю. Особливе значення має розробка методики організації внутрішнього контролю для підвищення рівня ефективності системи управління, забезпечення її гнучкості; розробка оптимальної моделі внутрішнього контрольного процесу; формування управлінської моделі та розподіл функцій посадових осіб.

Амортизаційна політика у кожний конкретний момент часу передбачає певні коригування в залежності від сформованої ситуації і економічної стратегії, направленої на перспективу. В свою чергу, вона є потужним важелем впливу на економічні процеси, що відбуваються. Фінансові результати діяльності підприємства тісно пов'язані з амортизаційною політикою, яка повинна забезпечити потужне внутрішнє джерело фінансування капітальних інвестицій. Нарахована сума амортизаційних відрахувань тісно пов'язана з величиною податку на прибуток, чим більші амортизаційні відрахування, тим менший прибуток і навпаки. В свою чергу, зменшення прибутку породжує зменшення величини податку на прибуток і збільшення власних фінансових ресурсів підприємства.

Основними напрямками удосконалення методики нарахування амортизації встановлено:

- визначення обґрунтованого терміну корисного використання об'єкта, який би не впливав на викривлення інформації про основні засоби у фінансовій звітності;

- встановлення необхідності нарахування амортизації після місяця, в якому об'єкт основних засобів було введено в експлуатацію;

- періодичний перегляд методів нарахування амортизації основних засобів у разі, якщо при здійсненні внутрішнього контролю, очікуваний спосіб отримання економічної вигоди від активу суттєво змінився.

Отже, до вибору амортизаційної політики підприємства, потрібно підходити досить ретельно, адже вибір ефективної стратегії нарахування амортизаційних відрахувань і їх контролю, сприятиме в подальшому процесу оновлення основних засобів, яке в свою чергу стимулюватиме до підвищення продуктивності праці, збільшення обсягів випуску продукції, зниження собівартості і максимізації прибутку.

УДК 657.633:657.42

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Федоренко А.М., студентка 2 курсу ОС «Магістр», 1 групи

спеціальності «Облік і оподаткування»

Гуренко Т.О., к.е.н., доцент

*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Основна мета внутрішнього контролю виробничих запасів полягає у виявленні відхилень фактичного стану керованого об'єкта від тих нормативних, планових і багатьох інших характеристик, відповідно до яких він повинен функціонувати і відображати стан запасів в різного роду звітах у відповідності до організації та методики бухгалтерського обліку, які найкраще відображають реальну ситуацію із запасами, на підставі якої можуть бути прийняті оптимальні управлінські рішення.

Усі стадії проведення внутрішнього контролю запасів на підприємстві можна поділити на відповідні етапи (рис. 1).

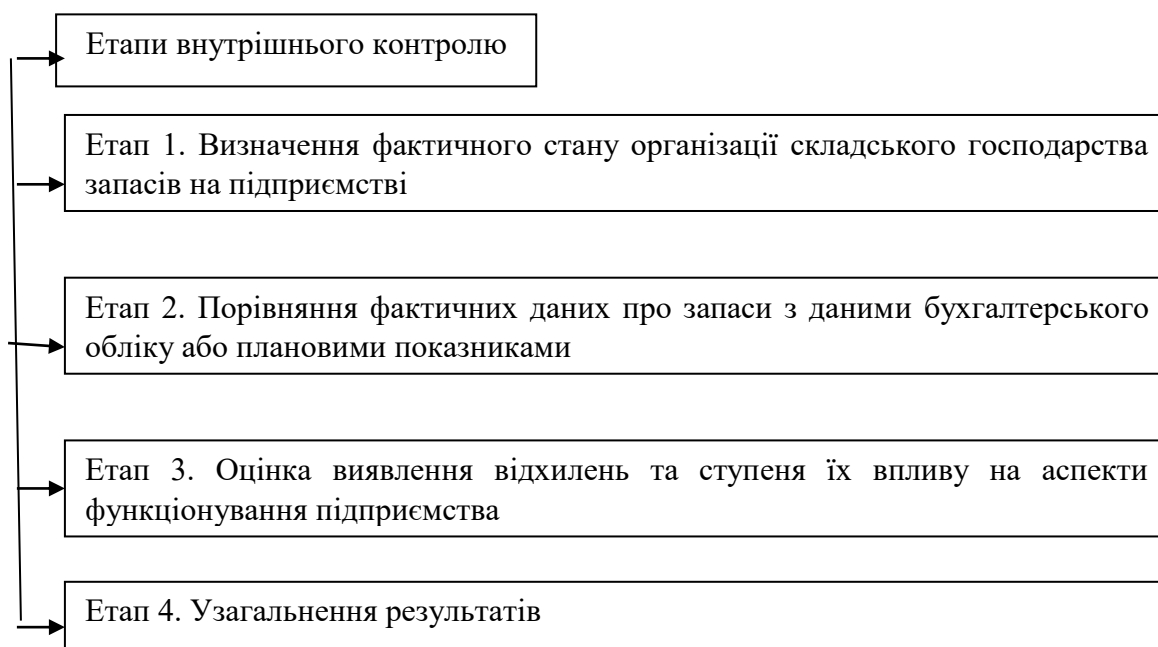

Рис.1. Етапи внутрішнього контролю

Основними завданнями контролю операцій із запасами є: визначення правильності синтетичного й аналітичного обліку витрат на виробництво й реалізацію продукції, які включаються в собівартість; оцінка системи внутрішнього контролю за використанням запасів у виробництві; перевірка дотримання підприємствами податкового законодавства по операціях, пов'язаних із формуванням собівартості продукції; оцінка повноти і правильності відображення господарських операцій із запасами в бухгалтерському обліку і звітності.

Під час внутрішнього контролю виконується суцільна чи вибіркова інвентаризація наявності запасів та перевіряється їх відповідність даним бухгалтерського обліку за кожним складським приміщенням. До найбільш характерних помилок щодо відображення матеріально-виробничих запасів

можна віднести: при списанні у виробництво запасів спосіб визначення фактичної собівартості відрізняється від встановленого в обліковій політиці; неправильно ведеться облік ПДВ по запасах, що надійшли.

У ході розробки методичних рекомендацій з контролю виробничих запасів слід передбачити методичні прийоми внутрішнього контролю, до яких слід віднести документальний контроль (формальна, арифметична, нормативно-правова, взаємна та зустрічна перевірка) та фактичний контроль (інвентаризація виробничих запасів), а також методичні прийоми отримання та узагальнення результатів контролю: прийоми економічного аналізу, моделювання, документування результатів, систематизація відхилень від запланованих значень, узагальнення результатів контролю та вжиття на їх основі заходів щодо усунення недоліків функціонування системи бухгалтерського обліку, та системи управління підприємством в цілому.

Отже, за допомогою внутрішнього контролю можна прийняти управлінські рішення щодо обсягів придбання, аналізу наявних і потенційних постачальників, періодичності придбання запасів, умов та витрат на зберігання.

Список використаних джерел

1. Ступінська М.В. Організація внутрішньогосподарського контролю запасів на підприємстві. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 8. С. 84 – 86.
2. Любезна І., Галушка Н. Організація та методика внутрішньогосподарського контролю матеріальних запасів на підприємствах целюлозно-паперової промисловості. *Галицький економічний вісник*. 2012. № 3(36). С. 145 – 155.

УДК:657.1

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Шевчук А. П., студент 2 М курсу, 1 групи
спеціальності «Облік і оподаткування»

Калюга Є. В., д.е.н., професор
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ*

Суттєвою проблемою більшості підприємств є неефективне використання наявних ресурсів, що є наслідком недостатнього обсягу потрібної інформації для прийняття правильних рішень, навмисного та ненавмисного спотворення даних, наведених у звітності, прямого шахрайства або ж байдужості з боку персоналу і керівників. Подібних проблем можна уникнути шляхом впровадження на підприємстві ефективної системи внутрішнього контролю.

Внутрішній контроль є системою безупинного спостереження за ефективністю використання майна господарського суб'єкта, законністю і доцільністю господарських операцій і процесів, збереженням грошових коштів і матеріальних цінностей [1]. У той же час, контроль є складовою частиною ринкового механізму, одним із прийомів перевірки виконання прийнятих рішень, найважливішою функцією управління економікою.

Вивченню внутрішнього контролю, оцінки його стану в практичній діяльності суб'єктів господарювання та визначенню напрямів розвитку присвячені дослідження багатьох науковців: Бутинця Ф. Ф., Валуєва Б. І., Кужельного М. В., Рудницького В. С., Сопка В. В., Чумаченка М. Г., Шевчука В. О. та інших.

З метою удосконалення та підвищення дієвості внутрішнього контролю дуже важливо більш чітко визначити його контрольні функції, координувати діяльність структурних підрозділів безпосередньо на підприємствах. У свою чергу, це дасть змогу усунути формалізм і дублювання в контрольній роботі, підвищити її дієвість і результативність[2].

Ефективність і адекватність системи внутрішнього контролю залежить від зацікавленості в ньому власників та керівництва підприємства, від їхніх дій щодо організації внутрішнього контролю на різних рівнях управління та забезпечення умов для своєчасної оцінки ризиків і ефективності контрольних процедур. Оперативна і своєчасна організація процесу виявлення недоліків і порушень є сигналом про можливі недоліки у господарюванні, пов'язані з відсутністю або неефективністю системи внутрішнього контролю на підприємстві.

Дослідження організації системи внутрішнього контролю витрат дає змогу визначити основні напрямки вдосконалення організації та методики:

1. Успішне виконання поставлених завдань повинно будуватись на нижче визначених принципах, які мають фундаментально-методологічне значення для побудови системи внутрішнього контролю на підприємстві (відповідальність, збалансованість контрольних дій, безперервність, взаємодія й координація, комплексність, делегування повноважень, пріоритетність, дієвість, інтеграція, підконтрольність, цільової спрямованості, превентивність контрольних дій), дотримання яких дозволяє досконало побудувати систему внутрішнього контролю незалежно від організаційно-правової форми, розмірів, видів і масштабів діяльності економічного суб'єкту.

2. Організація контрольного процесу і реалізація його на практиці потребує дотримання в обов'язковому порядку цілого ряду вимог: розробку системи прогностичних показників і системи стандартів за напрямками діяльності; конкретизацію за кожним окремим об'єктом управління етапів контрольного

процесу; встановлення гранично допустимих показників відхилень для всіх об'єктів контролю витрат.

Для впровадження ефективної системи внутрішнього контролю витрат потрібно насамперед розробити внутрішні стандарти контролю, здійснити його автоматизацію та удосконалити нормативно-правову базу стосовно внутрішнього контролю. Потрібно оптимізувати організаційну побудову як усього контрольного процесу, так і кожної контрольної процедури. Також доцільно було б на підприємствах ввести посаду внутрішнього аудитора, який би здійснював посилені контрольні функції за витратами, формуванням та розподілом прибутків, достовірністю фінансової звітності, а також за залученням додаткового капіталу.

Саме при ефективній взаємодії всіх елементів організації внутрішнього контролю він досягне своєї головної мети – забезпечить достовірні дані у процесі бухгалтерського обліку виробничих витрат підприємства, повноту і своєчасність відображення господарських операцій в облікових регістрах та правильність ведення обліку відповідно до прийнятої облікової політики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Виговська Н. Г. Господарський контроль в Україні: навч. посіб. Житомир: ЖДТУ, 2008. 532 с.
2. Подолянчук О.А. Внутрішньогосподарський контроль в діяльності сільськогосподарських підприємств . Економіка АПК, 2010. 109с..